

VAIRIOS ŽINIOS

ČEKOSLOVAKAI VĖL ORĄ PUČIA

Čekoslovakijos komunistai vėl mato baltus slonius savo krašto ore. Pernai jie pasuko buk amerikoniškai išlektuvų mėto ant jų bulvių laukų žalingus vabalėlius. Dabar jie piliečiams tvirtina, kad amerikoniški lektuvai mėto šnipams radijo aparatus.

PAJĖGOS APSIGINTI AUGA

Generolas Eisenhoweris patyrė, kad angilai šiais metais duos Europai ginti dvi divizijas, Prancuzija duos dvi ir belgai dvi. Amerika duos keturias. Viso, kita vasarą Europoje bus 18-ka gerai paruoštų divizijų.

NOTA ANT NOTOS, O ANT TOS NOTOS—KITA NOTELE

Amerika, Anglija, Prancuzija ir Sovietija savo tarpe jau du mėnesiai siuntinėjasi notomis, kurių tikslas yra nustatyti datą ir programą šių keturių valstybių konferencijai. Demokratiškos nori, kad ši konferencija pasvarstytų visus pasaulio taikai gresiančius klausimus, o Maskva nori kalbėti tik—kaip neleisti Vakarų Vokietijai apsiginkluoti ir prisidėti prie Europos armijos gintis prieš Maskvos imperializmą.

ŠEŠIAI SIPIKIAU GINKLUOSIS

Anglijos vyriausybė pareiškė, kad per businčius tris metus apsiginklavimui prieš Sovietų agresiją bus išleista 19 bilionų dolerių.

KORPORACIJŲ PELNAS NEMAŽĖJA

Amerikos plieno korporacija nors valdžiai sumokėjo 234 milijonus dolerių mokesčių, visgi, dar turėjo po daugiau negu \$7. pelno šėrui, kuomet 1949 metais turėjo po \$5. Pasirodo, per metais korporacija pardavė plieno už 3 bilionus dol.

PAKVIES KOMUNISTUS AIŠKINTIS

Prez. Trumanas paskyrė tam tikrą komisiją, kuri pakvietė Amerikos komunistų vadus vasario 26 dieną atvykti į Washingtoną pasiaiškinti kodėl jų partijai nereikia registruotis kaip išdavikiškai.

RAGINA NUŠAUTI KOMISARUS

Amerikos kariuomenė mēto kiniečiams Korėjoje lapečius, kuriuose ragina nušauti raudonuosius komisarus, nes jie juos veda į tikrą ir bereikalingą mirtį už Maskvos reikalus.

INDIJAI BUS DUODAMA JAVŲ

Indija, nors eina prieš Amerikos nuotaikas dėl raudonos Kinijos, gaus apie 2 bilionu bušelių javų, nes indusams grašo badas.

Nr. 5 - tas

WORCESTER, MASS., Vasario (Feb.) 3, 1951

Telefonas Dial 5-1094

Vol. XXXX

PASAULIS PASMERKIA RAUDONĄ KINIJĄ

44 balsais prieš 7, septyniems susilaikant, United Nations organizacijos posėdis paskelbė raudoną Kiniją 'agresoriu', reiškia bereikalingo ir nepateisinamo karo kėlėja. Daug ginčų ir daug kalbų šis žygis organizacijoj sukėlė, bet, visgi, pasaulio sąžinė laimėjo. Bandyta su kiniais susitarti, bet jie, Maskvos apynasriu apmauti, nieko nematė ir nieko neklausė. Balsavimo rezultatus paskelbus, Amerikos atstovas, Austin, sukuko: "Ačiū Dievui!" Bet ka.

Indijos atstovas, kuris nuo balsavimo susilaikė, susijaudinęs tvirtino, kad tai žingsnis į karą ir naujas baisybės žmonijai. United Nations priimtoji rezoliucija, sako kad raudonoji Kinija nekrepė dėmesio į pasaulio tautų taikingus pasiūlymus, bet toliau tęsė savo nepateisinamą agresiją Korėjoje. Rezoliucija kviečia Kiniją pasitraukti iš Korėjos, paliekant to krašto žmonėms susidaryti tokią valdžią kuri jiems patinško: "Ačiū Dievui!" Bet ka.

EISENHOWERIS PADRASINO AMERIKA

Europą apkeliavęs businiam Europos armijos vadas, gen. Eisenhoweris, Amerikos Kongresui pareiškė, kad Vakarų pasaulis nepalyginamai stipresniais dalykais, kurie ištikro daugiau svarbos turi, negu Sovietų diktatura. Vakarai sako, nugalės ne diktatura, bet nesutikimai Vakarų tarpe. Prie jų todėl nereikia prisileisti. Dabartiniu momentu, generolas pasakojo, Europai ne tiek svarbu gauti Amerikos divizijų, bet ginklų—tik ginklų. Europoje, tiesa, buta dvasis nustumimo ir pasidavimo likimui, bet jau pastebima drasesnės dvasios ir vilties pasireiškimai, kurie augs ir stiprės. Europa, sako, ginsis prieš Maskvą.

Europa, sako, ginsis prieš Maskvą.

Socialistų Sena Rolė

Vokietijos Socialistai vėl vaidina savo seną rolę, kuri kraštą savo laiku pavedė Hitleriui ir naciams. Jie atsisako ginkluotis prieš Maskvą, bet tuo pačiu laiku nenori derėtis su Rytų Vokietijos komunistais dėl 'vienybės'. Hitlerio laikais vokiečiai socialistai nenorėjo dėtis prie demokratų gintis prieš nacius, nors nerėmė nei komunistų. Vieno žodžiu—tupėjo ant tvoros ir tvorą prarado.

25 Metų Gal Nešauks

Kongresas svarsto įstatymą šaukti daugiau Amerikos jaunimo prie ginklo. Ypatinai norima gauti leidimas šaukti 18 metų vyrus, kurie būtų apmokomi veik du metus pirm negu būtų siunčiami į karo frontus, jei tų frontų atsirastų. Buvo siuloma šaukti 25 metų ir senesnius vyrus, bet armijos vadovybė jų nenori, nes, sako, jie jau perseni tinkamai apmokyti. Norima sudaryti tokią kariuomenę, kad ji vieną metą galėtų viena ginti Ameriką iki būtų pašaukta ir apmokinta rezervai.

VOKIETIS JAUNUOLIS PADRASINO VOKIETIJĄ

Rytų Vokietijos komunistinė valdžia nuteisė mirtį vieną vokiečių Flade, kuris atsisakė balsuoti pagal komunistinę dūdą. Jis teisme atvirai pareiškė, kad vokiečių jaunimas kovos už savo laisvę ir jos neparduos. Jo žygis pakėlė ant kojų visos Vokietijos jaunimą ir Vakarų Vokietijoje ruošiamą didelį jaunimo protesto susirinkimą, kurie reikalauja, kad sovietų gizeliai paleistų mirtin nuteistą jaunuolį

PAKĖLĖ IR ATĖMĖ

Angliakasių unijos vadas Lewis laimėjo savo nariams po \$1.60 diena daugiau atlyginimo, bet dabar nori iš darbininkų iškolektuoti po \$20. asesmentų, unijos reikalams.

— TOKYO pasiekė žinia, kad šiaurės Korėjoje palietė šiltinė (typhus). Šiltinė plečiasi tarp civilių ir raudonosios kariuomenės.

—PREMJERAS Attlee pareiškė, kad britams teks rationuoti maistą ir kitus dalykus. Jei nori išleisti 13 bilionų krašto apsaugota, kiekvienam teks aukotis.

Pospelovas "pašpylno"

Maskvoje įvyko Lenino 27 metų mirties sukakties minėjimas, kurio metu Markso-Engelso-Lenino instituto galva, Petras Pospelovas, Stalinui girdint, kopikčiausia puolė Ameriką dėl jos tariamo "imperializmo". Leninas buvo Petruko pamirštas ir visa jo kalba buvo pašvesta kelti neapykantą Amerikai, Maskvos imperialistams Amerikos pasiryžimas ginti savo ir žmonijos laisvę prieš komunistų planus stalininkus pykina.

Jugoslavai Mini Leniną

Maršalas Tito, kaip ir Stalinas, paminėjo Lenino mirties sukaktį. Jis pareiškė, kad Leninui mirus Rusijoje nutruko pastangos sukurti tikrą demokratinio socializmo pasaulį. To vieton, usočius Stalinas sukūrė atsilikusios Azijos tipo despotizmą, kur diktatura darbo klasę slėgia daugiau negu aršiausias kapitalistas kitur. Sako Leninas buvęs tikras žmogus ir turėjęs žmogaus širdį. Bet dabartinis surugelis Stalinas, sako, tik trokšta eiti plėsti, vogti, atiminėti, žudyti ir nekęsti teisybės žodžio.

AMERIKOS GAMYBA JAU SUOLIU PAŠOKO

Pagrindinis Amerikos apsigynimo ginklas yra jos milžiniška gamyba. Statistika rodo, kad per šešius mėnesius gamyba pašokusi 220 nuošimčių.

ITALŲ KOMUNISTŲ PARTIJOJ SKILIMAS

Iš komunistų partijos Italijoje pasitraukė du parlamento atstovai. Todėl partijos direktoriai nutarė pradėti partijos pagrindinį valymą nuo negeistinių elementų. Partijos vadas, Togliatti, kaip žinoma, 'gydos' Maskvoje.

VLIKO IR VYKDOMOSIOS TARYBOS PIRMININKO SVEIKINIMAS

Beartėjančių švenčių proga VLIKO vardu sveikinu visą Pasaulio Lietuvių Bendruomenę ir jos vadovaujamus organus, linkėdamas kuogreičiausiai išsirikiuoti į plieno kietumo bendruomenės rikes ir stoti lietuvis į lietuvių, be lyties, amžiaus, tikėjimo ir partijos skirtumo į atkaklią žūtbutinę kovą už Lietuvos laisvę ir lietuviybę; mesti visa tai, kas mus skiria, ir iškelti į gyvenimo praktiką tai, kas mus jungia, ištvėringai kontroliuoti save, ar nepradedame netausti. Nutautimas prasideda neįjuntamai, dažnai juokais pradedama daryti savo kalbą svetimais žodžiais. Kas lietuviškai kalbėdamas margina savo kalbą svetimybėmis—tašėmis, strytais, deženavimais ir t.t. jau eina nutautimo ir savo kalbos negerbimo ir niekinimo keliu. Lietuviybės klausime jokios nuolaidos. Geriau kiek nusidėti mūsų sąlygose šovinizmu negu internacionalizmu ar tautiniu abejingumu—"man vis tiek pat, man vis tiek pat". Čia kapais kvepia. Lietuva ir lietuviybė pirmoj eilėj, o paskui tik "aš". Kas tą eilę keičia—tas slysta iš lietuvių šeimos. Maironis tą pavadintų "tas ne lietuvis". Linkiu taip pat greičiausiai susilaukti laisvosios Lietuvos išlaikyti atspariai visas audras ir pagundas, kurias mums teks išgyventi pakeliui į laisvąją Lietuvą, ir sugrįžus dar pajiegesniems, negu buvom savo tėvų žemelę apleidę, atlikti jos atžvilgiu savo pareigas vertingai ir garbingai. Dieve padėk.

M. KRUPAVIČIUS

VLIKO ir Vykdamosios Tarybos Pirmininkas

Dar Daugiau Atominių Eksperimentų

WASHINGTON, saus. 30.—Sakoma, kad Nevadoj bus tęsiami eksperimentai, išbandant naujus atominius įrankius. Bus pravesta daugiau eksplozijų.

Spekuliuojama, kad tie bandymai sudarys pagrindą gaminti hidrogeniškas (van denilio) bombas.

Laivyno sekretorius Matthews ir kiti aukšti karininkai vyksta Nevadon ant vietos patirti eksplozijų pasėkas.

Ekspertų tarpe kalbama apie tai, kad Amerika tuoj turės atominę artileriją.

Atominės energijos komisija pasitenkina oficialiu pasakymu, kad eksplozijos Nevadoj yra tik "periodiniai bandymai."

Bandomųjų eksplozijų vieton greit išvyks kongresinės atominės komisijos nariai.

—RESPUBLIKONAS Johnson siulo sudaryti Amerikos užsienio legioną. Jis apskaičiuoja, kad būtų galima sudaryti milijono vyrų armiją. Jon galėtų stoti iš Rytų Europos pabėgę vyrai. Sudarius legioną, nereikėtų šaukti tarnybon 18 metų vyrų.

LIETUVIAI AMERIKOJE

KLAIPĖDOS SUKAKTIS

Gražiai Paminėjo Klaipėdos Sukaktį, Hartfordo Lietuvių Bendruomenė Sveikina Mažalietuvius Tremtyje, Pagerbė Zuvusius, Davė Aukas.

HARTFORD, 28 d. sausio vietos lietuvių bendruomenė minėjo Klaipėdos atvadavimo sukaktį ir siunčia sveikinimus mažalietuviams tremtyje vargstantiems ir kartu auką bendruomenės proga minėjimo Klaipėdos sukakties \$80.00. Pinigai bus persiųsti Mažosios Lietuvos Tarybai perdavimui mažalietuvių tremtyje esančiam gimnazijai dėl parėnimo gimnazijos ir neturtinųjų studentų.

Minėjimą surengė Tėvynės Mylėtojų Draugijos 66-tojo skyriaus nariai. Minėjimo programą atidarydama TMD pirm. p. W. M. Chase pareiškė susirinkusiems apie arti 200 vietos lietuvių, kad Klaipėdos atvadavimo sukaktis minina pirmą kartą Hartforde. Tikslas sukakties minėjimo — sakė jis — pagerbti žuvusius tautiečius kovoje už laisvę Klaipėdos ir įvertinti mažalietuvių nuopelnus Lietuvai bei išreikšti amerikiečių lietuvių gilią simpatiją. Mažosios Lietuvos žmonėms tremtyje vargstantiems ir ryžtingai pasireišusiems jūjų gyvenimo sąlygose.

Susirinkimui ir programai pritarė TMD Sekr. Kapit. J. Štorkas. Meno programą išpildė Vilniaus teatro dirig. p. Janukevičienė tautinių šokių lietuvių grupė, kurioms akordiono lyda palydėjo gerb. J. Štorkaitis. Musų menininkės atliko palydėjo gausiais instrumentais. Šešios, gražios lietuviškos tautinių šokių grupės pasirėdžiusios tautiniuose kostiumuose dainavo malonų įspūdį visiems, jos patarnavo aukų rinkliavoje.

PRELEGENTAI

Pirmuoju prelegentu buvo Pulk Sereika, Lietuvos kariuomenės juridinių teisių magistras ir buvęs Klaipėdos sukilimo dalinys. Jo paskaita trumpais bruožais pavaizdavo Klaipėdos atvadavimo dramatiškus įvykius sausio 15 d., 1923 m. Prelegentas pulk. Sereika pažymėjo savo kalboje, kad mažalietuviai ryškiai įrodė savo meilę tėvynei ir nesigailėjo savo gyvybės kovose už išlaisvinimą Klaipėdos, kurią prancuzų kariuomenė buvo okupavusi.

Antrasis prelegentas W. M. Chase savo kalboje pavaizdavo to laikotarpio vakarų demokratiją — alijantų vyriausybės antipatiją Lietuvai išsprendime Klaipėdos krašto paminėdamas istorinį faktą, Versalio taikos sutarties 99-tojo straipsnio traktatą, kuriuo buvo Klaipėda atskirta nuo Vokietijos, bet neskirta Lietu-

vai. O laikomas Klaipėdos kraštas apie 1,000 kvadr. kilometrų plotas žemės kaip atskiras teritorinis vienetas prancuzų okupacijų valdomas Gen. Ordry ir vėliaus Pestine neatsižvelgiant į tai, kad Mažosios Lietuvos Taryba reikalavo Klaipėdos kraštą prijungti prie nepriklausomos Lietuvos.

Prelegentas vaizdžiai nupasakojo to laikotarpio politiką alijantų Klaipėdos krašto dispozicijos, rengimą sąlygų pavesti Klaipėdos kraštą Lenkijos naudai ir tuomi sudaryti sąlygas lenkams apsupti Lietuvą iš rytų ir vakarų, pagrobti Lietuvos teritoriją vakarinėje Nemuno pusėje. Ir kadangi Vilniaus, Gardino kraštai jau buvo lenkų pagrobti, dalis Suvalkų krašto buvo lenkų rankose, tatau Lenkijai pataikavusieji vakarų Europos kraštų valdovai laukė lenkų okupacijos Klaipėdos krašte ir visiško Lietuvos įjungimo į Lenkijos valstybę sąlygomis buvusios Lublino unijos. Deja, nei lenkai nei jūjų bičiuliai tikslu nepasiekė kai lietuviai sukilimo žygiu išvadavo Klaipėdą ir suardė Lenkijos planus tolimesniems žygiams pavergti Lietuvą.

W. M. Chase savo kalboje pareiškė, kad Mažosios Lietuvos vadovybė a.a. M. Jan-

kaus, ryškiai įrodė didžialietuviams savo ryžtumą, tautinio ir politinio samoningumo savybes siekdami įjungti Klaipėdos kraštą nepriklausomos Lietuvos valstybę. Jis trumpais bruožais prisiminė mažalietuvių taurumą ir apie 500 metų rezistenciją — pastangas išlaikyti lietuviškąjį potencialą gyvą Mažoje Lietuvoje. Jis pareiškė, kad Mažoji Lietuva buvo žymiai lietuviškesnė XVII, XVIII ir XIX amžių laikotarpiu už Didžiąją Lietuvą paskendusią dvarponių antipatijoj, intrigoje, slavų — lenkų ir vėliau rusų vergijoj begyvenusią.

Jis pareiškė kad Karaliaučius praeityje buvo lietuviškesnis už Vilnių, kad lietuvių tautinis ryžtumas buvo didelis Mažoje Lietuvoje, mažalietuviai pirmieji davė Lietuvai raštus, liaudies dainas, savojo krašto paminklėlių gravireturą. Tiktai mažaliet. pastangomis vakarų Europa susipažino su lietuvių kalba, daina, literatūra ir tautinėmis savybėmis. Mažoji Lietuva davė musų tautai ne tiktai garsųjį rašytoją dainių Duonelaitį, dr. Vydoną garsųjį rašytoją — filozofą, M. Jankų, Gaigelaitį, Pruselaitį, dabarties mažalietuvių vadą Simonaitį, bet daug kitų žymių visuomenės vadų ir menininkų bei rašytojų.

Baigdamas savo kalbą p. Chase prisiminė dabarties mažalietuvių sunkią būti tremtyje, jūjų pastangas išlaikyti mažalietuvių tautinį potencialą tremtyje. Jis ap-

Gyvieji Lietuvos Nepriklausomybės Paminklai

(Vasario 16 d. proga, parinkime karo invalidams aukų)

Nuo neatmenamų laikų lietuvis kovojo dėl savo valstybės ir tautos laisvės. Neuoostabu tat, kad 1918 m. Vasario mėn. 16 d. Lietuvos Tarybai paskelbus atkuriant Lietuvą nepriklausomą ir demokratinę valstybę, su sostine Vilniumi, Lietuvos vyrai, nieko nelaukdami didvyriškai metėsi nelygion kovon ir ją laimėjo. Reikia nepamiršti, jog reikėjo kovoti su gausiais ir gerai ginkluotais priešais: Čingiz Chano ainiais — bolševikais, lenkais ir vokiečiais — bermontininkais.

Beveik beginklė tauta laimėjo karą. Bet tas pareikalavo daug aukų ir kraujo. Skaičiai byloja, jog vien tik kariškių, kurių nuo žaizdų arba nuo epidemijų pasekmių yra mirę tais laikais siekia 2611 vyrų. Sužeistų — 1153. Iš to skaičiaus gyvų beturime vos keliolika karo invalidų.

Po 22-jų laimingų nepriklausomo gyvenimo metų, vėl aptemo laisvos Lietuvos dangus. 1940 m. vasaros žydėjimo metu, užpludo Lietuvą Čingiz Chano ainiai — bolševikai. Jie savo nagais užgesino Lietuvos laisvės žiburį. Ir Lietuvą apgaubė neperregimai tamsi naktis. Vergijos retežiai sukaustė labiau už gyvybę laisvę my-

lietuvis, be jokios pagalbos iš laisvojo pasaulio, aukojasi ir miršta. Jau dabar prisikaitoma daugiau 70,000 žuvusių partizanų Lietuvoje. O kiek Lietuvos vaikų savo kaulus išbarstė Sibire taigose, Kazachstano stepėse, Murmansko ledynuose ir kitur? Drąsiai teigiame, jog tas skaičius siekia mažiausia pusantro miliono. Jau dešimt metų baisiose kanciose ir agonijoj miršta musų Tėvynę prikalta ant kryžiaus ir vis laukia nesulaukdama išvadavimo.

1918 m. Vasario 16 d. Nepriklausomybės Karo palikuonys — Lietuvos nepriklausomybės kovų gyvieji paminklai vargais negalais pasiekė nesvetingą užsienį. Šioji Karo Invalidų saujelė atsidurė laisvoje Amerikoje, kiti — Anglijoj ir kitur. Jie

gailestavo, kad ligi šiol VLIKas neįsileido mažalietuvių atstovų į VLIKą. Jis vertindamas mažalietuvių tautinį ir kultūrinį pasireikimą šiais musų tautos krizės laikais, ragino klausytojus remti mažalietuvius tremtyje, proga šios sukakties — sakė jis — pasveikinkime musų brolius ir seseris mažalietuvius ir pasiųskim jiems gilią užuojautą, suteikime jiems moralinę ir nors kuklią medžiaginę paramą išlaikymui gimnazijos, kurioje mokinamas ir auklėjamas mažalietuvių jaunimas. Susirinkusieji sudėjo aukų \$81.89; pinigai bus pasiųsti skirtam tikslui. Minėjimas baigtas geroje nuotai-koje. "AL" Rep. VMK.

NEW HAVEN, CONN.

Iš Sąjungiečių Susirinkimo Metinis Moterų Sąjungos 33-čios kuopos susirinkimas įvyko sausio 18 d., kuriame pasitarta apie kuopos reikalus ir platesnę darbuotę ateityje. Pareikšta užuojautą musų vice-pirmininkei Stasei Tamulienei ir Onai Žakienei, kurios šiuom tarpu nesveikuoja ir negalėjo dalyvauti susirinkime.

Vienbalsiai nutarta dalyvauti Vasario 16-tos minėjime ir paskirta auka \$10.00 Lietuvos laisvinimo reikalams.

Kuopos valdyboje pasiliko beveik visos tos pačios išskiriant nutarimų raštininkes kurių su apgailestavimu paliosavom nuo pareigų. Pirm. M. Jokubaitė, vice-pirm. S. Tamulienė, Fin.

kas net neužsimena. Tai didelė blygybė. Reikėtų jos atsikratyti. Geriau vėliau negu niekad — byloja išmintinga lietuvių tautos patarlė. Pasielkime šiuo atveju ir mes protingai. Nepalikime karo invalidų be globos ir užuojautos, nes tai gyvieji musų laisvės meilės paminklai — nepriklausomybės karo paminklai. Jų, be to, taip maža — vos keliolika. Nepalikime jų balso tyruose šaukiančio balsu. Išgirsime! Pagelbėkime!

Štai Waterbury gyvena

VI. Janušauskas. Jis yra praradęs iki kelių abi kojas ir kairės rankos tris pirštus. Laimingu atveju jam pavyko pasiekti Ameriką. Jis prašo abiejų protezų. Pasiteiravus jos kaštuoja \$467.00. Bet yra daugiau tokių nelaimingų tautiečių. Argi paliktume juos likimo valiai?

Mes kuriame įvairius fondus: vieni yra labai reikalingi, kiti — mažiau, bet apie Lietuvos karo invalidus nie-

Laike Vasario 16 d. Tautos šventės, minėjimo organizuokime visoje Amerikoje aukų rinkliavas. Kad ir mažų bet prisidėkime, o per daugelį susiburimų surinksim gražią sumą. Nupirksime kojas VI. Janušauskui, o vėliau kitus gerus darbus atliksime. Aukas siųsti — L.N.K. Invalidų draugijos p-kui Broniai Tvarkanui, 454 North Marshall Street, Philadelphia 23, Pa.

VL Saurimas

Rašt. M. Ramanauskienė Nut. rašt. S. Paulionienė, Ild. O. Čirvinskienė. Širdingą padėką sąjungietės pareiškė Onai Dekienei buvusiai nutarimų raštininkei, kuri per daug metų puikiai pasidaravo dėl kuopos ir yra labai daug pasiaukavus dėl jos labo. Prie progos pareikšti sveikinimai pp. Onai ir Kazui Dekams jūjų 20 metų vedybinio gyvenimo sukaktuvių metu, palinkėta laimės ir sveikiems sulaukti sidabrinio jubiliejaus.

Po susirinkimo įvyko labai jauki arbatėlė pagerbimui darbščios kuopos raštininkės ir visuomenės veikėjos sąjungietės M. Ramanauskienės, kurios gimtadienis pripuolė. Maloniai pasivašinta, pareikštą sveikinimai tai progai ir įteikta gražių dovanėlių.

Parapijos Metinė Vakariene

Šv. Kazimiero parapijos metinė vakariene įvyks vasario 4 d., 6-tą valandą vak. parapijos svetainėje. Klebonas kviečia visus parapiiečius ir geros valios lietuvius atsilankyti, maloniai aiką praleisti, nes šis parengimas yra paskutinis prieš užgavėnes.

LT. Metinis Susirinkimas

Pranešu visų draugijų bei kuopų atstovėms bei atstovams, kad įvykis labai svarbus ir metinis Amerikos Lietuvių Tarybos vietinio skyriaus susirinkimas vasario 8, 8-tą val., parapijos svetainėje. Šiame susirinkime bus renkama valdyba dėl šių metų. Taigi svarbu yra, kad visos draugijos savo atstovus prisiųstų. M.

DIEVE, LAIMINK TAVĘ.

Trys žodžiai trumpučiai gražioje lietuvių kalboje Turi savyje daug meilės jėgų ir galybės maldoje, Jų prasmė yra gili ir tikrai begalo praklinavertė. Kai lietuvis nuoširdžiai taria — DIEVE, LAIMINK TAVĘ!

DIEVE — Valdytojau žemės, dangaus ir berybės visatos, Kuris valdai saulę, žvaigždes ir žvaigždynų kelius, O savo tėviška Apvaizda globoji visą žmoniją, Suteik, kad lietuvių širdyse, šeimose, tautoje žydėtų TIKĖJIMAS.

LAIMINK — Kiekvieno musų gyvenime žingsnius visus, Taipgi brangius brolius, seseris ir tėvelius, Savo palaima neaplenk pavergtųjų Tėvynėj, Sibire, Kad visuose mumyse žydėtų Lietuvos laisvės VILTIS.

TAVĘ — Ir manę, ypač (tauriją) širdį kiekvieno lietuvių, Gyvenime testiprina mus tikėjimo, vilties ir meilės dorybės, Kad musų garbinga tauta su šv. Kazimieru priešakyje Dangun būtų pašaukta ir džiaugtusi Tavo MEILE.

Tebunie palaimintas lietuvis, kurs šiame savo gyvenime Trokšta gerovės kitiems, pagelbsti savo žodžiais darbais, Tik gaila, kad mums dažnai truksta tos geros valios, vienybės, Kuria taip nuoširdžiai išreiškiame savo garsiame Tautos Himne.

Be Dievo palaimos, be viršminėtų dorybių trijų, . . . Mes tik ant popierio busim "didvyriais žemės protėvių", O praktiškame gyvenime liksim apgailėtinais nykštukais, Kurie vieni kitus šmeižia, pavydi, kerštavo kiekvieno žingsniu.

Panašus lietuvių yra jau senai išsigimę savo prigimtyje, Jie dvasioje nebėra artimi tautiečiams brangioj Lietuvoje, Jie nebėra verti vadintis Vytauto-Birutės šauniaisiais ainiais, Bet kažkokiais beširdžiais sutvėrimais, azijatais tikrais.

Kaip saulutė skaiti šviečia mums lygiai visiems, Kaip kvėpuojamas oras tarnauja mažiesiems ir seniems, Taip ir lietuvis lietuviui turi but geradaris, nuoširdus, Nes Dievas sutvėrė lygiais visus — aukštaičius, žemaičius ir dzukus.

Juk ir musų gražioji, praklinioji Trispalvė vėliava, Turinti savyje ŽALIA - GELTONĄ - RAUDONĄ suderintą spalvą, Išreiškia ne ką kitą, kaip tik tas tris dorybes musų tautos, Kurios per amžius suteikia tautoms gausios Danguos palaimos! PADANGĖS ARAS.— Vasario (Feb.) 1 d., 1951 m.

AMERIKOS LIETUVIS
The American Lithuanian Weekly published every Saturday by
Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription: In U.S.	\$3.00	In Foreign Countries	\$4.00
Two Years Subscription	\$5.00	Two Years Subscription	\$6.00
One Half Year	\$2.00	One Half Year	\$2.50

Single Copies 1 cent
Advertising rates on application

Amerikos Lietuvius savaitinis laikraštis, išleista seštadieniais, leidžiamas Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata: S. V.	\$3.00	Užsieniuose — Kanadoje	\$4.00
Dviem Metam	\$5.00	Dviem Metam	\$6.00
Pusei Metu	\$2.00	Pusei Metu	\$2.50

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumeratui turi būti apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter—September 29, 1944, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

RANKA MUS SPAUDŽIA GELEŽINĖ

Mūsų gadynei labai tinka Maironio "Jaunimo Giesmės" žodžiai—ranka mus spaudžia geležinė. Visa žmogija trokšta taikos, bet geležinė piktų sąmokslininkų ranka spaudžia ją ruošti, jei ne karui, tai brangiai kainuojančiam karingam apsigynimui. Nepraustą burną tų sąmokslininkų norų reiškėjas, Maskvos Višinskis, aną dieną juk pareiškė: "Rusams karas yra teisingas, jei vedamas sunaikinti kapitalizmą arba imperializmą. Teisingas karas yra išlaisvinimas žmonių iš kapitalistinės vergijos, arba išlaisvinimas kolonijų ir priklausomų kraštų iš imperialistų jungo." Lietuviai gerai žino, kad jų tauta neprasė rusų ją išlaisvinti iš kapitalistų jungo. Lietuviai mielu noru grįžtu po to "jungu", jei tik raudonoji armija ir visa biauiri Stalino slaptoji policija kudašį iš Lietuvos išneštų.

Naujasis amerikonių Aštuntos armijos vadas Korėjoj, generolas Ridgway aną dieną savo kareiviams išaiškino klausimą, kodėl jie Korėjoj turi karo vargus vargti. Sako, Korėjos žemė čia nesvarbi, net nėra kalbos vien tik apie pietų korėjiečius. Tikrasis klausimas, generolas tvirtina, yra—ar Vakarų civilizacija, taip kaip jai Dievas leido žydeti mūsų mylimose tėvynėse, atsispirs prieš komunizmą ir jį nugalės? Ne jau žmonių valdys tokia tvarka, kurioje žvėriškai žudomo karo nelaisviai, kur milijonai piliečių kankinami pavergti katorgos darbams, kur pikantai šaipomasi iš pavienio žmogaus garbės jausmų? Ne—mes norime, kad žmonių valdytų žmogaus teises gerbianti tvarka! Prieš mus stovi klausimas—ar, su Dievo pagalba išliksime gyvi, ar pražusime ir mirsime bedieviškoje santvarkoje?"

Vienas jaunuolis lietuvis, naujakuris, du metus atgal įstojęs Amerikos kariuomenėn, šiandien kariauja Korėjoj ir draugui rašo: "Raudonasis slibinas pasiuntė neapskaičiuojamas gaujas sunaikinti mus. Opiumu apsvaiginti kiniečiai, lyg amaras, puolė mūsų gana retas eiles. Kovojom dėl kiekvieno kalmelio, dėl kiekvienos pėdos. Galį suprasti mūsų nuotaikas. Dešimt prieš vieną, tai didelis skirtumas, ir atsilauki ty sunku, nors ir geriausius ginklus turint. Taip, kova žiuri prieš Maskvos užpuolusius kinietišku žvėrių gaujas. Bet jaučiu, kad ji reikšminga. Butinai turim sutrepti komunizmą, nes tai svarbu ne vien

Amerikai, bet ir mūsų mialajai Lietuvai!" Amerikos generolo mintys sutampa su eilinio lietuvio kareivio mintimis apie mūsų dienų šilto ar karšto karo svarbą. Pensylvanijos universiteto prezidentas vienas republikonų partijos vadų, Haroldas E. Stassenas, penkias savaites po pasaulį pavažinėjęs, namo sugrįžęs pareiškė: "Amerikos toli siekianti užsienio politika privalo turėti tikslą laimėti prieš komunistinį imperializmą, nes tai būtų žmonijos ir civilizacijos laimėjimas" Jis priminė, kad to laimėjimo nebus, jei nebus sugražinta atimtoji iš Lietuvos ir kitų kraštų laisvė. Amerikos generolas Mac Arthur, savo 71 metų gimtadienį minėdamas, pareiškė: "Demokratija — taip kaip ji gyvenama Amerikoje—yra vienas puikiausių turtų kuriuos turime. Verta ją visomis pajėgomis ginti, jei kas jai graso."

Šiame apsigynimo kare visi privalome dalyvauti, kiek kas kuo gali. Pavyzdžiui, Amerikos lietuviai galėtų didžiulius nemažus laimėjimus, jei tinkamu savo elgesiu subankrutintų ir užčiauptų burnas Maskvos dudoms, kurios čia per ilgą metų eilę nuodino demokratinių žmonių sąžinę ir klaidino jų protus.

Vienas komunistų taktikos budas yra kišti kylį kur mato plyšėlį. Pavyzdžiui, mūsų komunistai tuojau išpučia kiekvieną nesutikimą tarp senakurių ir naujakurių lietuvių Amerikoje. Sveikai demokratijai nuosirdus nesutikimai nebaisūs—tai demokratijos kelias rasti teisingą nuomonę. Tarptautiniu mostu komunistai dabar bando įvaryti kylį tarp Amerikos ir jos talkininkų—Anglijos ir kitų. Korėjos klausimu, pavyzdžiui, pasirodė žymus minčių tarpas tarp amerikonių ir kitų United Nations tautų. Maskva tuo plyšiu džiaugiasi. Bet mūsų pareiga yra taip pasielgti, kad tas plyšis susiaurėtų ir Maskvai ilgąją nosį prispaustų! Vyt. Širvydas

Prancuzija ir Amerika Susitarė

Prezidentas Trumanas ir Prancuzijos ministrų pirmininkas Plevenas turėjo dviejų dienų ilgio konferencijas, kuriose aptarė visus Vakarų Europos apgynimo klausimus. Pasirodo, Atlanto Sutartį pasirašiusių valstybių apgynimo armija susidės iš penkių dalių, kurių viena bus pavesta vokiečiams savaimingai sudaryti.

KINIETIS APIE TAIKĄ

Rašo V. J.

Atrodo, kad šiandieną, kai pasaulis besibaimindamas laukia 3-jo visuotinio karo, bus įdomu,—o mums, gyvenantiems lietuviškoje bendruomenėje, gal ir pravartu—išgirsti, ką sako apie taiką Lin Yu Tang'as, pagarsėjęs kinų pasaulėžvalgos populiarizatorius, žinąs ne tik savo tautos 3000 metų senumo išmintį, bet pažįstąs ir vakarų pasaulio mintijimą.

Kinietį stebina aplinkybė, kad jis vakaruose beveik neužtikęs nurodymų, kur reikia ieškoti ir kaip rasti taiką,—taiką šeimoje, bendruomenėje, tautoje, pasaulyje. Vakarų socialiniai bei politiniai mokslai taria, kad taika slypi-lygiame medžiaginių gėrybių paskirstyme, gamybos ir vartojimo pusiausviroje, rašytinių teisių bei prievolių vykdyme. Tačiau, beieškant taikos, pamirštama, kad taikos problema iš esmės yra žmogaus, o ne administravimo dalykas.

Konfucionizmas taikos problemą tiesioginiai sieja su asmenybės ugdymu. Konfucijaus pasekėjai buvo radę tikslingą, kad visi nuo pat mažens išmintų, jog: "Senovėje žmonės, norėję matyti harmoniją pasaulyje, turėjo pirma sutvarkyti savo tautos gyvenimą. Tie, katrie norėjo matyti sutvarkytą tautinį gyvenimą, turėjo pirma įgyvendinti tvarką savo šeimoje; tie, kurie norėjo įgyvendinti tvarką savo šeimoje, turėjo pirma išugdyti savo asmens gyvenimą ir tinkamai nuteikti savą širdį; tie, kurie norėjo tinkamai nuteikti savą širdį, turėjo turėti nuoširdžią valią; tie, kurie siekė nuoširdžios valios, turėjo pirma suprasti patį reikalą; gi supratimas atsiranda pažinusių dalyką. Kai tik dalykas tampa pažintas, tada prieinama prie jo supratimo; kai dalykas suprastas, tada ir valia buna nuoširdi; kai valia yra nuoširdi, tada širdis tinkamai nuteikiama; kai širdis reikiamai nuteikta, tada asmenišką gyvenimą vyksta sutvarkyti; kai asmenišką gyvenimą sutvarkytas, tada ir šeimoje atsiranda tvarka, kai šeimoje tvarka, tada ir tautos gyvenimas vyksta tvarkingai; gi kai tautos gyvenimas

vyksta tvarkingai, tada visame pasaulyje viešpatauja taika. Visų, imperatorių pradant ir baigiant eiliniu žmogumi, asmenybės ugdymas yra svarbiausias visokios tvarkos pagrindas. Juk pastatas nėra tvirtas, jei jo pamatai nėra atitinkamai tvirti. Niekad juk nėra buvę medžio, kur liepmo būtų lieknas, o šakos stiprios ir vainikas sunkus. Tokis yra reiškinys priežasties ir pasekų ryšys, tokia yra žmogiškų reikalų pradžios ir pabaigos sąsaja. Žinojimas, kuria eile turi dalykai eiti pagal jų svarbą bei reikšmę, yra išminties pradžia". (Lin Yu Tang, "The Importance of Living").

Kai tėvai ir vaikai myli vieni antrus, kai broliai yra geri vieni kitiems ir kai vyras su žmona gyvena sandaroje—tada šeima yra sveika. Kai aukštesni pareigūnai laikosi įstatymų, kai žemesni yra dorovingi ir kai karaliai ir ministrai padeda vienas kitam—tada tauta yra sveika.

Taika, sako rytų išmintis, yra mandagumo ir gero tono dalykas. Kiniečiai turi sąvoką "li", reiškiančią mandagumą ir geras manieras nustatytoje valdymosi santvarkoje, kur vyrąja moralinis pradas, simbolizuojamas socialiu, religišku, valstybišku ritualu. Mandagumas yra kultūros žymė, reiškianti santvarkos respektavimą, o bendraujant su kitais—pagarbą kitam asmeniui ir jo įvertinimą, anaipol ne nusizeminimą ar vergiškumą. "Li", kai tėvai ir vaikai myli vieni kitus; kai jaunesni gerbia vyresnius ir kai toji pagarba reiškiami visiem; kai valdovas elgiasi lygiai taip pat, pats budamas dargi pavyzdžiu kitiem—tada yra taika. "Vadovauk žmonėms moralės dėsniais laikydamasis ir tvarkyk juos geromis manieromis, o jie nepraras garbės jausmo ir išsivins respektą kitiems"—patariama valdovams.

Taika nėra matematinė formulė, gaunama lygčių manipuliavimu: ji mokslo neįrodoma, kaip neįrodoma laisvė ar individo vertingumas. Jie įrodomi tikėjimu, elgsena. Tauta yra vieno ti-

STALINO SUNUS ANTISEMITAS ?

"Darbininkas" š. m. nr. 4 rašo, kad Stalinas susirupino surasti karo metu Vokietijai belaisvėje dingusių sunų Jokubą, kuris, buk tai nesugrįžo į "tėvelio" sukurtą "rojų" ir kažkur slapstosi.

Vokietijoje teko susitikti nepriklausomos Lenkijos armijos kapitoną P., su kuriuo ilgėsnį laiką bendradarbiauav vienoje IRO įstipriose. Minėtas lenkų armijos kapitonas nuo 1939m. iki 1945 m. išbuvo vokietijų belaisvėje. Tad tankiai prisimindavo belaisvėje praleistas dienas. Tarp kitko jis papasakojo ir apie Stalino sunų Jokubą Staliną, su kuriuo vienus metus išbuvo toje pačioje belaisvių stovykloje netoli Luebecko (dabar Vakarų Vokietijos—Anglų zonoje).

Kapitonas P. papasakojo, kad Jokubas Stalinas belaisvėje laikėsi labai išdidžiai, mažai su kuo kalbėdavo, turėjo atskirą kambarį ir labai vokietijų saugojamas buvo (abiejuose šoniniuose kambariuose buvo sargyba). O kuomet eidavo pasivaikščioti, tai jį lydėdavo du sargybiniai. Toje stovykloje visi belaisviai buvo gerai maitinami. Jeigu ko ir trukdavo, tai papildydavo tarptautinio Raudonojo Kryžiaus pakietai, siunčiami anglų ir prancuzų belaisviams, kurių dalis ir Jokubui tekdavo.

Per patikrinimą J. Stalinas vokiečiai statydavo at-

skirai su dviem, vienu anglu ir kitu prancuzu (tai dviejų žymių tų tautų politikų giminaičiais. Pavardžių neminiu sąmoningai).

Bet vieną kartą Jokubas Stalinas atsisakė stoti į gretą, motyvuodamas, kad jis su žydais nenori greta stovėti (anie buvo, jo manymu, izraelitų kilmės). Vokiečiai jo norą patenkino ir Jokubas Stalinas nuo to laiko stovėdavo vienas priešai išsirikiauvusius savo likimo draugus.

Kaip ten bebūtų, ar Stalino sunus gyvas ar negyvas (esu tikras, kad nei vienas iš AL skaitytojų neužinteresuotas) bet šis straipsnelis skelbiamas spaudoje tik kaip charakterizuojantis ko munistų puikybę, kurie kaip ir naciai, kad ir nelaimėje, bet kitų tautų bendro likimo draugus niekina.

Ar jis grįžo į "tėvelio" sukurtą "rojų"? Taip pat mažą problema, nes jį tikrai tėvas pakorė už bendradarbiavimą su vokiečiais. (Vokiečiai 1942 m. buvo paskelbę, kad jis laisvu noru pas juos perbėgo).

Pagaliau jeigu jis negrįžo į Rusiją, tai tik parodo, kad "visų tautų mylimo tėvo, mokytojo, genialaus iš genialiausių taikos mylytojo" sukurtas "rojus" ir savo vaikui nėra mielas.

Bimba su Andriuli ir savo sėbrais galėtų tik pasekti tuo ir mesti judošiui tarnauti. M. A. Vabaliskis

UKRAINOS PARTIZANŲ ATSIŠAUKIMAS

Paskutinis ABN (Antibolševikinio Tautų Bloko) biuletėnis "Correspondence" spausdinamas Meunchene, Vokietijoje, skelbia sekancio turinio Ukrainos sukilėlių — partizanų atsišaukimą:

"Lietuviai, Latviai, Estai! Mes sveikiname Jusų herojišką išsilaisvinimo kovą prieš rusų—bolševikų okupantus! Ukrainoje taip pat vyk-

kėjimo — tikėjimo vertybėmis, idealais—apvienijama; ji turi savas viltis, savus siekimus, džiaugsmus ir rūpesčius—bendrus jausmus, kurie suliedina tautą į vienetą. Gi kiekvieno žmogaus širdyje yra gailėstingumo jausmas, gėdos jausmas, mandagumo ir pagarbos kitiem jausmas, gero ir blogio suvokimo jausmas. Tų jausmų buvimas šiame technikos amžiuje yra primirštamas ar net užmirštamas. Tuos jausmus reikia atrasti iš naujo, atgaivinti juos, kad galima būtų pradėti juos taikinti didesniu mastu bendruomenėje bei tautoje, plačiu mastu—žmonijoje.

Jei nori rasti taiką, tai turi ją turėti savo širdyje. "Taika yra širdyje" ("Peace is in the Heart")—šitai pat Lin Yu Tang'o knygelė, iš kurios pacituota keletas minčių.

Reikia suprasti, nors galima su tuo ir nesutikti, ir bus daug laimėta.

sta išsilaisvinimo kovos. Palaikykite ryšį su Ukrainos išsilaisvinimo po grindžiu!

Sujungtomis jėgomis vykdykite kovą prieš bendrą priešą!

Tegyvuoją Antibolševikinis Tautų Blokas!

Atsiliepkite į mūsų kvietimą!"

"Ukrainos Sukilėliai"

Ištvermės narsūs Ukrainos Laisvės Kovotojai! Tikėkite, kad atibolševikinis Tautų kova ir pralietas kraujas nebus veltui. Tikėkite, kad jūsų tautos viltys, paskelbtos 1918 m. sausio mėn. 22 d., gyventi laisvu ir nepriklausomu gyvenimu išsipildys.

A. Maslauskas

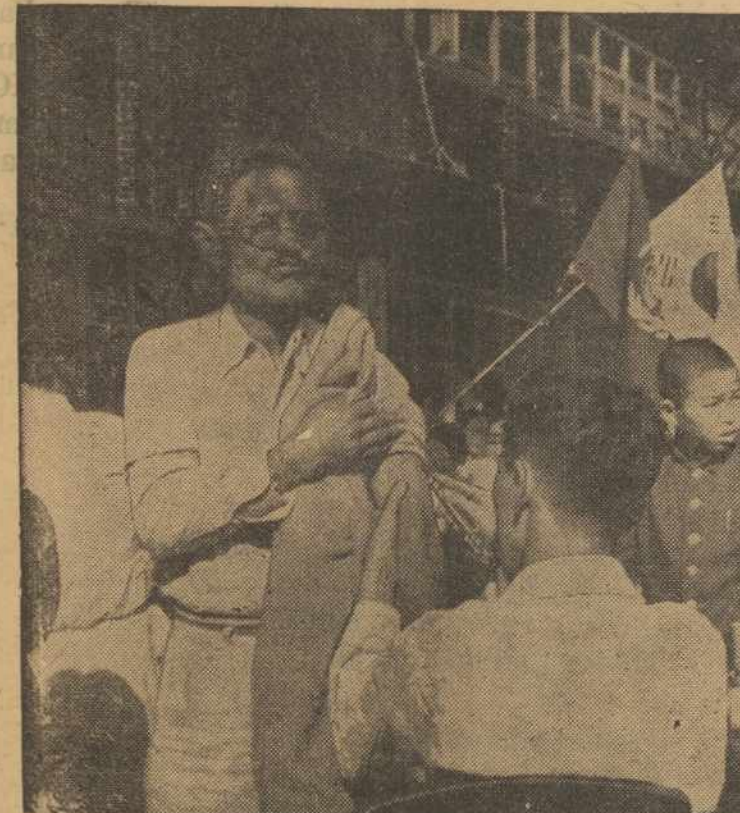
Arthritis Pain

For quick, delightfully comforting help for aches and pains of Rheumatism, Arthritis, Neuritis, Lumbago, Sciatica, or Neuralgia try Romind. Works through the blood. First dose usually starts alleviating pain so you can work, enjoy life and sleep more comfortably. Get Romind at druggist today. Quick, complete satisfaction or money back guaranteed.

BUK SVEIKAS

... SAK-SAK OINTMENT! Nauja mostis, naujai sudaryta pagal vėliausio mokslo supratimo, stebėtinai greitai gelbsti nuo ODOS IŠBERIMO, NIEŽĖJIMO, DEDERVINIŲ ir PUČKŲ, taip pat labai gelbsti nuo PILES raudonoji gysla (hemorrhoidai) ir dėl niežėjimo kojų (athlete's foot). Gal bandei visokius, tai dar išbandyt geriausius. Užtikrinam pasekmes, ar pinigų grąžinam. Kaina \$1.00. Didelis dėžė \$3.00.

DEKEN'S PRODUCTS
P. O. Box 666
Newark 1, N. J.

JUNGTINĖS TAUTOS kovoja prieš epidemijas. Korėjoj jos iskiepina gyventojus nuo tifuso, koleros, ir raupų. Be skiepijimo įrodymo gyventojai negali gaut maisto kortelių.

VALIO, MUSU MOCIUTES...

Artėja visiems mums, lietuviams, brangi 16-to vasario diena.

Tarp mūsų daug yra dabar kalbų apie tą dieną ir apie pasiruošimą.

Daug teko man girdėti nuomonių, kritikos, ginčų... Nemažai buvo irgi kalbėta apie lietuvių moterų tautiškus drabužius. Pageidautina, kad kuodaugiausiai moterų tuos drabužius tą dieną dėvėtų. Ir todėl dabar moterų kalbama apie tautiškus drabužius.

Ir štai iš keletos Amerikos lietuvių moterų užgirdau:

“Kas žino, ar tai tikrumoje buvo kada nors tie tautiški drabužiai? Ar čia tik ne pramanytas dalykas? Juk aš gerai atsimenu, kad kol buvau Lietuvoje, niekuomet nieko nemačiau tokius drabužiais apsirengusio. Visi rengėsi sulyg išgalės pagal madą, ir drabužius siuvo iš pirktinių medžiagų.”

Toks pasakymas rodo mums tą liudną faktą, kad mūsų ankstyvesnė iš Lietuvos išėmimo taip mažai apie savo kraštą žinojo ir žino.

Kad mažai žinojo—tai visai natūralu, nes rusų caro viešpatavimo laikais viskas buvo gniauziama, kas buvo lietuviška, nes buvo stengtas kuogreičiausia surusinti kraštą. Anais laikais jokia mokykloje nebuvo išdrįsta dėstyti Lietuvos istoriją. Mokytojai žinojo, kad už tokį dalyką jie greit Sibire atsidurtų.

Ir ne tik istorijos, bet net lietuviškų dainelių mokyti dainuoti neleista buvo. Aš puikiausia prisimenu mūsų dainavimo pamokas mokykloje. Pirmą dieną, kurią mus mokė, buvo “Bože, carias chrani” (lietuviškai vertime bus: Dieve, apsaugok carą.) Paskui sekė: “Volga nasa sirokaja” (Plaćioji mūsų Volga) “Gde Moskva a belokamennaja” (Kur balto akmens Maskva) ir t.t. ir t.t.

Ne rašysiu plačiai apie tai, kaip tuomet buvo ir kodėl tautiški drabužiai niekas nenešiojo, nes tai užimtų daug vietos laikraštyje. Aš noriu tik pasakyti toms Amerikos lietuviams, kuriuos abejoja apie tai:

“Tikrai nešiojo, nors jūs to ir nematėt. O jūs, jeigu būtute pasiįdomavę, ką jūsų motinų ir senelių kraitinėse skryniose (“kuparuose”) buvo, ne viena jūsų būtų tokius drabužius tikriausia pamačiusi. Bet jums, greičiausia, tie dalykai buvo neįdomūs, nes visi visur—ir kaimuose stengiasi sekėti madą, o čia juk—senovė taigi, ne madna...”

Kada Lietuva atgavo nepriklausomybę, užvirė kurybinis darbas dėl Jos atstatymo. Jautėme, kad dirbame tikrai sau ir todėl visi dirbome. Kiekvienas dirbo toje srityje, kurią geriausia žinojo ir kurioje galėjo atnešti kraštui daugiausia naudos.

Galop susiorganizavo burelis žmonių, kuriems rūpėjo ir mūsų senovės atgaivinimas. Jie rinko—užrašinėjo lie-

tuviškas dainas, tautosakas, apžiūrinėjo ir kopijavo ypatingai įdomus medžio raižinius, fotografavo “kuparus” su gražiais lietuviškais ornamentais, audinius, juostus ir t.t.

Tie žmonės lankydavo ir tolimiausius Lietuvos užkampius, jei tik sužinodavo, kad galima ką nors pamatyti, nukopijuoti, kas byloja apie mūsų senus laikus.

Tas darbas užėmė jiems daug laiko ir po keletos metų išėjo keturi puikus albumai, pavadinti “Sodžiaus menas”. Tuose albumuose pamatėme tą, ką rusų viešpatavimo laikais negalima buvo matyti ir apie ką net kalbėti negalima buvo. Ir pamatėme ir supratome, kad mes gilioje senovėje savo daile, savo meną—trumpai sakant—SAVO KULTURĄ turėjome.

Berašydama šiuos žodžius gyvai prisimenu dieną, pergyventą laisvoje Lietuvoje. Diena, kuri ne tik manyje bet ir milžiniškoje žmonių minioje sukėlė didelio entuzijazmo ir ne vienam ašarą iš akių išspaudė.

Mūsų apskrityje buvo ruošama “Senovės diena”. Iniciatorius—visų žinomas ir gerbiamas visuomenės veikėjas, suplanavo viską labai sumaniai ir rūpestingai. Didelio, miškų apsuptyje aikštėje, buvo suvaidintas veikalas iš Vytauto Didžiojo laikų. Iniciatoriaus rūpesčių dėka, Kauno teatras paskolino senovės laikų karžygių ir kitų kostiumų, kariuomenės pulkas “paskolino” kelis desėtikus raitelių ir vaidinimas išėjo labai įspudingai. Buvo dar daug kitų dalykų, šiai dienai pritaikintų.

Bet štai, žiurovai pamatė eiseną iš 20-30 senų moterų, lietuviškais tautiškais drabužiais apsirengusių ir paties iniciatoriaus vedamų. Jų, kadaise baltos, bluzės, nuo ilgo gulėjimo svirne, skryniose—pagelto, bet plačiau ir gražiu raštu išsiuvinėtos rankovės bylojo apie tų moterų dailes rankdarbių mokėjimo. Jų platus, raukti ar plisuoti sijonai žiurkštai ir kiklikai aiškiai rodė, kad tos moterys turėjo stipriai išvystytą grožio pajutimą, liudijo apie jų darbštumą ir sumanumą, nes visi buvo austi namie. Puikiai suderintos spalvos buvo jų pačių parinktos ir jų pačių išdažytas buvo siulas, audimui paruoštas.

Žygiuodamos, jos jautė, kad visos akys į jas nukreiptos... Jos kukliai nuleido akis, tos mūsų brangios, senos močiutės... Linksmi besišnekučiuojanti minia staiga nutilo, į jas bežiūrėdama. Ir po valandėlės pasigirdo griausmingas plojimas ir visi, kaip vienas sušuko: “Valio, mūsų močiutės, valio!”

O miškas aplink tukstantinių aidų tą šauksmą nešė Nemunui, kuris vėl savo bangomis nunešė jį toli, toli... iki kapų tu, kurios šioje gražioje ir įspudingoje eisenoje jau dalyvauti negalėjo... PETRAS VAIČIUNAS

LAISVAME PASAULYJE

DIPLOMATŲ PROTESTAS SUSILAUKĖ PRIPAŽINIMO

“Chicago Herald - American”, 1950. VIII. 10. gražiai paminėjo Pabaltijo valstybių okupacijos dešimtmetį, paskelbdamas ilgą straipsnį antrašte “Pavergtųjų Pabaltijo tautų šauksmas”. Laikraštis nurodo, kad jau a. a. Prezidento Roosevelto aktu 1940 metais buvo pasmerкта sovietų agresija Pabaltijo valstybių atžvilgiu. Lietuva, Latvija ir Estija JAV esančios pripažintamos nepriklausomomis ir jų senieji diplomatai turį pilnas teises. Tie diplomatiniai atstovai, nurodo laikraštis, Pabaltijo valstybių okupacijos dešimtmečio proga išteikė specialų memorandumą Ministeriui Dean Ache-son. “Dabar, po 10 metų brutaliuos tiranijos, Baltijos tautos iš naujo reikalauja laisvės ir teisingumo”. Toliau laikraštis, pasiremdamas memorandumu pa-

tiektą medžiaga, nurodo, kad jau seniai Pabaltijo kraštai netekę visų žmogaus laisvių, gi sovietizacijos programa esanti vykdoma labai smarkiu tempu, masinės gyventojų deportacijos vedamos metodiškai ir apgalvotai. Baigdamas laikraštis pažymi, kad bolševikų sistematingai tęsiamas laisvės išniekinimas Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje aiškiai įrodo, kad buvusio JAV prezidento Hooverio pasiūlymas reorganizuoti Jungtinių Tautų Organizaciją, kurioje jau nebebutų Rusijos ir jos satelitų, esąs visiškai pribrendęs reikalas.

NEUZMIRŠTA VYSK. PAL-TAROKO

“New Yorker Staats - Zeitung”, didžiausias krašto laikraštis vokiečių kalba, 1950.IX.6. numeryje pirmame puslapyje paskelbė iš Vatikano miesto gautą žinią apie galimą iš bolševikų pusės 75 metų amžiaus senelio vyskupo K. Paltaroko nužudymą. Laikraštis šia proga priduria, kad ir Kiti Lietuvos dvasininkai būtų arba nužudyti, arba deportuoti.

GRAŽIAI ĮVERTINO LIETUVIŲ PARODĄ

“Chicago Daily Tribune” (1950. IX. 7.) daug vietos skyrė lietuvių tremtinių dailės parodai. Savo reportaže Gladys Priddy pabrėžia, kad kalba apie meną tautos, kuri šimtmečius vergavus atgavo laisvę, kad vėl jos netektų. Ypatingai lankytojus traukia kryžiai. Toliau aprašo Petravičiaus, Kaupo, Kiaulėno, Augiaus, Valeškos, Varno kurinius. Kitą vietą laikraštis padėjo 3 parodos nuotraukas: kryžiaus, Kasiulio “Tremtiniai” ir lėkštę su Vytauto Didžiojo paveikslu.

Siuntinėjamas Naujas “Lithuanian Bulletin”

New York (LAIC) — Jau siuntinėjamas ALT leidžiamas “Lithuanian Bulletin” numeris. Tai jau 8-tame nr. 7 - 12.

Turinį sudaro: Columbia

Universiteto profesoriaus Clarence A. Manning straipsnis apie tarptautinio bendradarbiavimo reikalą; padėties “Islaisvinimo Fronte” apžvalga, kame nušviečiami santykiai tarp įvairių sąjūdžių; vėliausiojo VLIK įteikto Jung. Tautoms memorandumo tekstas; buv. MGB majoro “Petrovo” prisiminimai apie Baltijos valstybių sunaikinimą 1940 metais; “Vėliausieji Įvykiai” lietuvių tarpe—ALT posėdžiai, įvairios suaktyvinti nauji leidiniai, ir tt. ir su-registruota lietuvių amerikiečių spauda; “Gyvenimas Pavergtoje Lietuvoje” pagal tarybinės spaudos pranešimus; “Rusų Pasiruošimas Genocidui”, kame tęsiama NKVD - NKGB slaptų įsakymų skelbimas viešumon; Dr. Jono Balio

LIETUVOS SUNUS

Lietuvos laukų mes sunus
Degam meile Lietuvos;
Nebaisus mums joks siaubunas
Kai nebijom mirt dėl jos.

Plaukia Nemunas nuo amžių—
Toks galingas per laukus...
Audros vyro nesuglamžo,
Dėsim Lietuvai aukas.

Plieno rankoj laisvės kardas,
O širdy kovos malda...
Lietuva mums aukso vardas...
Dėl tėvynės mirt saldu...
PETRAS VAIČIUNAS

Mokslo Kampelis

PUIKIOS SPORTO ISTORIJOS

BILL STERN

Vertimas JON. BAS.

Bill Stern yra pirmas ir vienas iš žymiausių sporto gyvenimo pranešėjų radio istorijoje. Jis yra išleidęs knygą “Favorite Sport Stories”. —tai įdomių tikrų sporto gyvenimo aprašymų rinkinys. Keletą įdomesnių patiekiami skaitytojams. RED.

saulio tinklo. Taip žymus jis buvo, jog po 1901 m. sezono, Walter Camp, futbolo tėvas, pagerbė jį pastatydamas savo vadovaujamoje All-America komandoje. Tai buvo pirmas atskiras, kad West Point futbolo žaidikas įsibrovė į Walter Camp All-America komanda.

Tai galima būtų pavadinti futbolo istorija. Tą patį galima laikyti ir karo apysaka. Tačiau daug paprasčiau, jei laikysime tai tik žmoniško žingeidumo nuotykiu iš sporto draugystės, kuri prasidėjo akademijoje prieš daug metų, draugystė, kuri vis dar liepsnoja vyro širdyje.

Tai buvo netaip senai, šio antro pasaulinio karo metu, kai eilės vis retėjo žymių atletų ir karių. Iš Pacifiko gauta žinia, kad pulkininkas Paul Bunker mirė Taiwan japonų belaisvių stovykloje. Paul Bunker vaidino svarbų vaidmenį Bataan ir Corregidor artilerijos gynimosi kovose. Jis buvo ant “uolos”, kai generolo Wainwright'o pusiau išbadėjusi armija kapituliavo po savo didvyriško paskutinių apkasų gynimo, kas amžinai liks Amerikos istorijoje.

Paimtas belaisviu su kitais Pilipinų ginėjais, Paul Bunker, virš 60 metų amžiaus ir palistas malarijos, negalėjo išlaikyti neapsakomo Japonijos belaisvių stovyklos siaubo. Šis narsus Amerikos karys mirė. Jo tragiška mirtis išjudino sporto prisiminimus ir reikalą iškelti nuotykių iš praeities - istoriją apie draugiškumą.

Tai buvo apie keitimasi šimtmečio. Grubus, jaunas Paul Bunker atvyko į West Point su ambicija tapti ne tikta geru kariu bet ir žymia futbolo žvaigžde. Čia pat West Point buvo ir Paulo kambario draugas, puikus ir ambicingas jaunuolis kuris troško tapti žymia baseball'o žvaigžde. Du bendrumio gyventojai žengė keliu į garbę. Paul Bunker įsteigė futbolo komandą, o jo draugas-baseball'o komanda.

Is šių dviejų buvo Paul Bunker iškeltinas, kaip pasiekęs didesnės sporto garbės. Kietaus sprando, jaučio krutinės ir granito pečių Paul tapo West Point komandos didele žvaigžde. Jis buvo tartum žmogiškas garo volas. Keturiuose sieto sezonuose Paul žaidė futbolą, nepaimdamas nė vieno momento pakaito. Kiekviename žaidime, keturius pilnus sezonus, Paul Bunker buvo 60 minučių vyras. Jo vedžiojimas, blokavimas, jo pagrindinis iškovojo išnaudojimas buvo kalbėjimo tema pa-

paruošta “Lituanistika Sve-timomis Kalbomis”; ir LAIC'e gaunamos knygos. Viršelis papuoštas praeitų metų Laisvės Parodo vaizdu ir keliomis nuotraukomis iš Lietuvos Laisvės Kovų.

Jeif Paul Bunker buvo žvaigždė 1901 m. All-America bloke, jis nustebino futbolo pasaulį sekanciais metais. 1902 m. jis perėjo į grynėjus ir tiek pasižymėjo puginėju, jog sezonui baigiantis jo buvimas All-Amerikos komandoje buvo pratęstas. Taip Paul Bunker pasidarė pirmu futbolo žaidiku žaidimų istorijoje, pakeldamas Walter Camp All-America futbolo komandą per dvejus sekanciais metais į skirtingas pozicijas.

Niekas nebuvo tiek išdidus ir linksmas, kaip Paul Bunker kambario draugas. Ir jis tapo žvaigždė West Point baseballo komandoje. Paul B. kambario draugas garbino jį kaip žymiausių krasto futbolo didvyrį ir savo prietelį. Paul Bunker, futbolo herojus, jo kambario draugas-baseball žvaigždė buvo neatskiriami draugai.

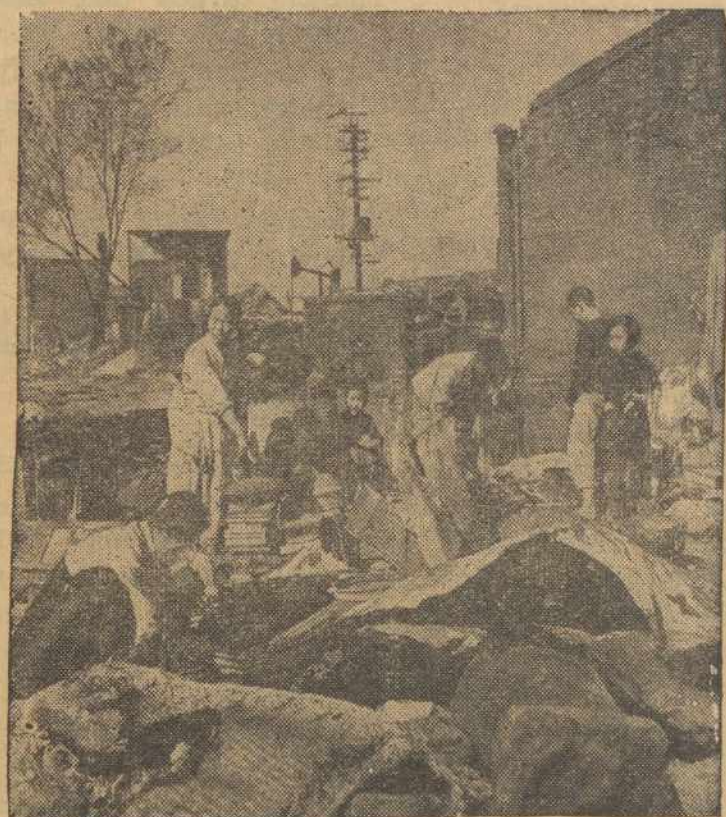
Bet kolegijos dienos turi baigtis, Paul Bunker ir jo kambario draugas išvyko į pasaulį savo tėvynės tarnybon. Nežiurint to, per visus sekanciais metais, du kambario draugai liko ištikimi, tikri draugai.

Dabar draugystė pasibaigė. Pulkininkas Paul Bunker mirė Japonijos belaisvių stovykloje. Bet draugystė siekia ir už karsto. Kai Paul Bunker senų laikų kolega ir kambario draugas išgirdo liudną žinią, jis davė žodį atkeršyti už draugą. Žiauriuose metuose, kurie matė Amerikos dalinius skverbiančius prie galutinės pergalės, tas iškilmingas pasižadėjimas buvo tiksliai įvykdytas. Ir, kaip jūs matote, Paul Bunker kambario draugas ir ištikimas draugas ankstyvesnėse West Point garbingose atletikos dienose yra daugiau garsus, kaip aukščiausias Alijantų vadas Pacifike, okupuotos Japonijos viršininkas, generolas Douglas MacArthur.

(Bus daugiau)

NAUJAS AMERIKOS LAIVAS

Amerikos laivų statymo pramonė padarė naują 25 milijonų dolerių vertės laivą, kuris busias greičiausias ir puošniausias keleivinis laivas Amerikos prekybiniame laivyne. Jis pavadintas Independence (nepriklausomybė). Netrukus bus baigta statyti ir kitas panašus laivas, vardu Constitution..

PANAŠIŲ reginių daug yra Korėjoje. Seoul gyventojai renkasi iš miesto skeveldrų ką gali išgelbėti.

IS ANAPUS GELEZINES UZDANGOS

Ukrainiečiai Partizanai Sveikina Lietuvius

ABN - KORRESPONDENZ Muenchene, Nr. 12, 1950 m. gruodžio mėnesį paskelbė originalią nuotrauką vieno pr. metų viduryje už anapus geležinės uždangos nelegalioje spaustuviėje atspausdinto atsisaukimo, kurį išleido ir išplatino Ukrainos laisvės kovotojai. Dokumento turinys lietuviškame vertime toks:

"Laisvė tautoms ir žmonėms! Lietuviai, latviai, estai! Mes nuosirdžiai sveikiname Jus karžiagišką kovą prieš rusiškąsias bolsjeviškas okupacijas. Ir Ukrainoje vedama atkakli kova už laisvę! Stiprinkite ryšius su Ukrainos laisvės judėjimu! Tegyvuoja Priešbolsjevininkų tautų blokas! Į mūsų atsisaukimą mes lauksime Jūsų atsakymo. Ukrainiečiai sukilėliai.

Stiprėja Ukrainiečių Partizanų Veikla

Nors bolsjevikams ir buvo pavykę suduoti Ukrainos laisvės kovotojams smarkų smugį, nužudant vieną didžiausių jų vadų—generolą Tarasą Cuprynką (nuo 1943 metų jis buvo išrinktas Ukrainos sukilimo armijos UEA vadu), tačiau iš anapus geležinės uždangos ateinančios žinios praneša, kad laisvės kova deito ne tik nesumazėjo, bet kai kuriose vietose stiprėja. Ukrainiečiai su partizanų veikla auga ir pasyvi krašto rezistencija, nukreipta prieš bolsjeviškas bei didrūsiskas tendencijas Ukrainos atžvilgiu.

Pagrindinis ukrainiečių laisvės judėjimo tikslas yra apsaugoti tautą nuo rusų teroro ir medžiagiško apilėšimo. Nelegalios priešbolsjevinės organizacijos plačių gyventojų sluoksniui stipriai remiamos. Maskva taip pat visada rodo stiprų dėmesį Ukrainai, neseniai netgi "dovanojama" ukrainiečių tautai naują "tautinį himną", vėliavą ir valstybės ženklą, kurių visų šių dalykų tauta labai nekenčia, nes jie visiškai svetimi jų dvasiai. Ypačingai budriai MVD sekama Vakarinė (buv. lenkų valdžioje) Ukrainos dalis. Čia praveista labai daug "valymo" akcijų. Visa tai betgi nepalaužė laisvos ukrainiečių dvasios.

Ukininkų Sukilimai Rumunijoje

Bukarešte leidžiamas rumunų komunistų laikraštis "Naujas Kelias" (vokiečių kalba) rašo, kad šiuo metu Rumunijoje jau yra įsteigta 934 kolchozai ir tai esąs tikriausias bolsjevikų "laimėjimo laidas". Mus pasiekia

tačiau kitos informacijos: Rumunijos komunistinė vyriausybė, sovietų įsakymu vykdydama sukolchozinimą, susitiko su dideliais sunkumais—ukininkų sukilimais. Daugelyje kaimų ukininkai išvijo valdžios ir komunistų partijos atstovus, gi tuos, kurie buvo atkaklesni ir priešinosi ukininkams, betgi nužudė. Sukilimai persimetė iš vieno kaimo į kitą. Vyriausybė tuojuo emėsi saugumo priemonių ir praktiškai dabar ten veikia sustiprintos apsaugos stovai. Šia proga Maskva pasiuntė į Bukareštą savo specialistus, kad šie, TSRS pavyzdžiu, reorganizuotų Rumunijos policiją. Pirmiausia buvo sustiprinta komunistinė "liaudies milicija" kaimuose, kad vietoje sėkmingiau sektų ukininkus. Perorganizuota ir saugumo policija sovietų MVD pavyzdžiu. Skirtumas tas, kad pavadinta kitu vardu: "Valstybinio plano vykdymo tarnyba". Po šiuo kukliu pavadinimu praktiškai slepiasi betgi ta pati galingoji MVD, turinti labai gerą apginklavimą. Ji jau buvo panaudota kovai prieš Rumunijos ukininkus.

— Panašios žinios apie ukininkų neramumus ateina iš Vengrijos, Slovakijos, Lenkijos ir iš kitų kraštų iš anapus geležinės uždangos, kur sovietai pradeda vykdyti žemės ukio sukolchozinimą.

Propagandinė Filma Lietuviškai

Bolsjevikų įstaigta LTSR kronikinių—dokumentinių filmų kino studija baigė perdirbti sovietinę filmą. "Jie turi savo tėvynę". Kaip žinia, ši filma yra sukurta Sovietų Sąjungoje ir yra nukreipta prieš anglius amerikiečius už tai, kad šie globoja tremtinius. Propagandos sumetimais, sumanyta šia filmą perkalbėti lietuviškai. Darbas buvo pavestas režisieriai S. Čaikauskui. Pagrindinius vaidmenis ikalbėjo Petraitis, Juodytė, Mironaitė, Derkintis, Lietuvaitytė ir kt. (TB nr. 45)

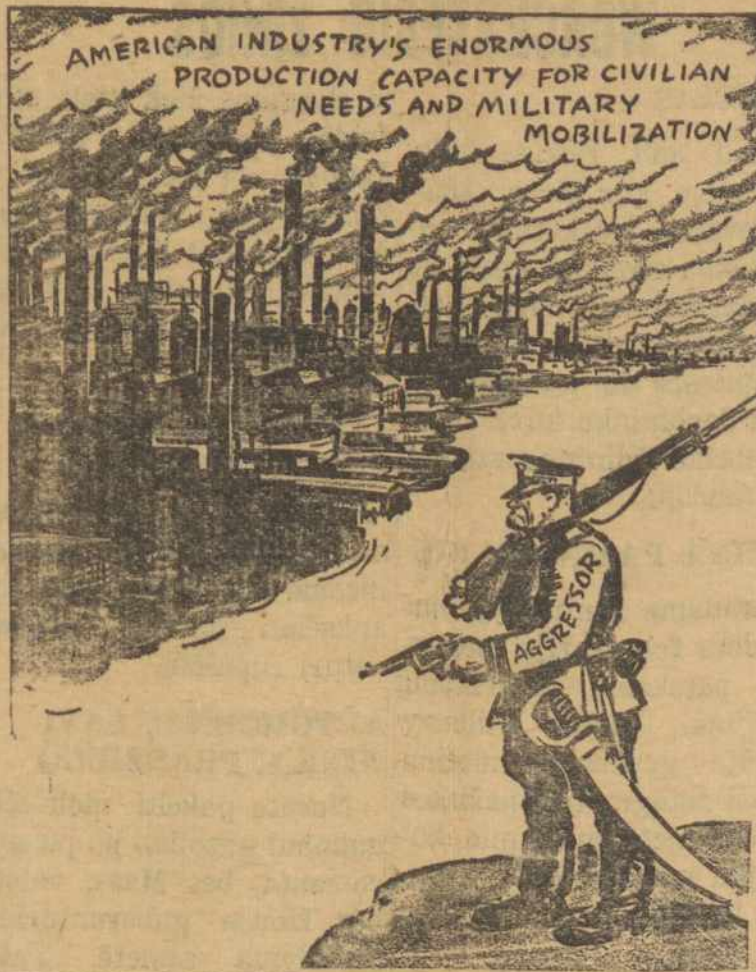
PERDAUG ADOMŲ BOSTONE

Miesto valdyba suskaitė, kad Bostone esama 14 gatvių su Adomo (Adams) vardu.

NAUJAS "DRAUGO" KONKURSAS RYŠKIAUSIOJI LIETUVIŲ ASMENYBĖ

Pasibaigė pirmoji XX šimtmečio pusė. Tai gera proga iškelti nuopelnus tų lietuvių kultūrininkų, rašytojų, pedagogų, politikų, visuomenininkų ir kitų, kurie daugiausia nusipelnė 1900—1950 metų laikotarpyje. Tam reikalui:

1. Dienraštis "Draugas" skelbia konkursą: RYŠKIAUSIOJI LIETUVIŲ ASMENYBĖ. Konkursui skirtas straipsnis turi būti įteiktas iki 1951 m. gegužės mėn. 1 d.
2. Už tris geriausius straipsnius skiriamos premijos: I—50 dolerių, II—30 dolerių ir III—20 dolerių. Premijas parupins DISTRICT SAVINGS and LOAN ASSN., kurios vedėjas yra JUOZAS MOZERIS.
3. Premijuotiniams kuriniam nustatyti teisėjų komisiją sudaro: konsulas dr. P. Daužvardis, dr. K. Drangelis, redaktorius Edv. Kubaitis, dr. O. Labanauskaitė ir prof. B. Vitkus.
4. Konkurse dalyvaujančiam autoriui paliekama teisė pasirinkti ryškiausią lietuvių asmenybę (iš gyvų ar jau mirusių), ir ją apibudinti. Pageidaujama, kad straipsnis būtų parašytas mašinėle ir nebutų ilgesnis kaip keturi puslapiai (paliekant tarpus tarp eilučių—double space), geriau trumpesnis.
5. Autorius gali siųsti kelis straipsnius apie kelis jo pasirinktus ryškiausius lietuvių tautos asmenis, pasirašydamas tuo pačiu slapyvardžiu. Premija tegalės būti skiriama tik viena tam pačiam autoriui.
6. Sprendimo bešališkumui patikrinti autoriai turi pasirašyti slapyvardžiu, o atskirame uždaramame voke pažymėti savo tikrąjį pavardę ir adresą, taipgi įrašant siunčiamų rašinių pavadinimus ir pasirinktą slapyvardį.
7. Siųsdami savo rašinius konkurso komisijai autoriai tuo pačiu sutinka, kad jų kuriniai, premiją laimėję ar nelaimėję, gali būti išspausdinti "Drauge".
8. Straipsnius siųsti adresu: Straipsnio Konkurso Komisijai, "Draugas", 2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

Į NAUJĄ PUSAMŽĮ ŽENGIANT

Amžiai slenkta slėgdami; Mes per amžius žengdami. Buvom, busime laisvi...

B. SRUOGA

Nuo amžių žmogus buvo ir bus jausmo ir minčių mišinys. Mišinys žemės ir dangaus. Buvo ir bus tragiška, mirtiška butybė, kuri gali viską žemėje apvaldyti, bet tik ne save. Kiek kartų tarėsi žmogus save pažinęs, suradęs žmogaus kilmės paslaptį, tiek kartų jis buvo priverstas nusivilti ir vėl ieškoti ir vėl klysti. Beklaidžiodamas laiko ir erdvės platybėse, jis dažnai pamiršo ir vėl pamiršta savo paskirtį, pameta savo kelius.

Dvidešimtojo amžiaus žmogui labai būdinga ieškoti, klysti ir pamiršti. Ieškodamas jis daug surado. Surado įvairiausių priemonių savo buvimi pagerinti ir palengvinti, bet taip pat ir begaliniai stiprių priemonių visa tam sugriauti ir sunaikinti, ką jis amžių bėgyje surinko ir sukūrė. Tačiau viso to eigoje žmogus pats sumechanizavo ir savo idealus pamiršo. Pamiršo net tą dešimtį Visagalio įsakymų, iš kurių neišsekamo šaltinio sau gerio jėgų amžiais sėmėsi anų dienų laisvasis žmogus.

Šiandieninės piktosios jėgos išsiveržimas užtemdė žmonijos protą, suvaržė žmogų būti žmogui, ir mes nun išblaškyti pasaulio platumoje patekome ant ribos. Ant ribos tarp Gėrio ir Plikto. Mes matome ir girdime visą pasaulį organizuojantį, jo jėgas renkantis apie du poliūs. Jaučiame brėstant ir artėjant lemiantį mušį ir toliau jaučiame, kad mums teks atsidurti kaip tik šio artėjantio mušio sukuryje. Mes spėjame, kad šis mušis išspręs, gal būt, ne tik mus, bet ir ateities kartų likimą. Tačiau ar mes tinkamai įvertiname ir suprantame savo paskirtį prieš jaučiamai artėjantį sukūrį? Ar esame pasiruošę sutikti tas Gėrio ir Plikto grumtynes ir ar esame pasiruošę atiduoti viską, kad laisvasis žmogus laimėtų prieš žmogų žvėrį? Daug neieškodami palyginimų kitur, jei tik pažūrėsimė arčiau į savo, į savo bendruomenę šiam krašte,—pamatysime daug didesnių ar mažesnių nesklaidumų, kurie šiaip ar taip yra stambūs akmenys ant to kelio, kurį mes, remdamiesi laisvojo žmogaus idealais, nužymėjome į mūsų tautos laisvę. Patys vieningomis pastangomis sukūrėme bendruomenę, išrinkome jos organus, nužymėjome uždavinius ir darbo galėms, o kiek iš mūsų atlikome jai bent minimalinę pareigą, kiek mes jos siekimus parėmėme savo plunksna, savo įnašu? Kiek iš mūsų žodžiais ir mintimis stumėme bendruosius jos reikalus į pačią paskutinę vietą, ar tiesiog visai užmiršome, tačiau nežymėdami prašyti ir reikalauti jos paramos savo asmeniškiems reikalams ir interesams. Žinoma, būtų per daug optimistiška laukti šimtaprocentinio supratimo ir įvertinimo bendrųjų reikalų. Bet deja, metiniai rezultatai rodo, kad tų minimalinių tautinių pareigų bendruomenei atlikimas, t.y. įnešimas nustatyto solidarumo mokesčio, neapėmė nė 50% bendruomenės narių.

Žengdami į naujuosius metus, mes turime labai rimtai susimąstyti ir apsispręsti. Jeigu mes organizuotai dedamės prie mūsų tautos ir demokratiškojo pasaulio organizuojamos lemiančios kovos dėl laisvojo žmo-

gaus, dėl jo idealų—turime daug daugiau parodyti geros valios, daugiau įdėti darbo ir pastangų. Turime daug daugiau įsijungti į mūsų tautos vedamą laisvės kovą ir jos pastangų reminią turime kiekvienas laikyti savo garbę ir šventą prievale.

Mūsų galimūnai yra labai riboti. Bet jie darosi vis didesni, negu kad buvo praeitais metais. Juk gerai žinome, kad daugel kartų kardas ir klasta grumojo mūsų bočių žemei, mūsų gyvenimui, tačiau jokios jėgos nepajėgė sunaikinti mums tėvų žodžio, vaidilos giesmės. Tad ne laikas ir ne vieta mums nuleisti rankas ir tautiškai ištįsti. Mes tikime, kad išjudėję pasaulio įvykiai ir kintančios politinės sąlygos sustiprins mūsų viltis ir sutrumpins mūsų kelius, vedančius prie mūsų siekimų. Tad pakilkime ir, pradėdami naujus metus, suintensyviname savo tautinę veiklą, sustiprinkime savo vieningumą savo tarpe ir visomis priemonėmis paremkime kovojančios tėvynės pastangas.

Ir sunkiausiose aplinkybėse nepraraskime vilties, o tik tvirtai tikėkime, kad brėstant Gėrio ir Plikto mušyje laisvasis žmogus nugalės piktąjį ir kad mes tik tokiu būdu galėsime vėl susijungti su mūsų tautos kaimeni, ir kad tik įleidę šaknis į gimtąją žemę galėsime tarpiti ir jaustis laisvi tarp laisvų.

Amerika Nori Kitataučių Legiono

Keletas Amerikos senatorių svarsto pasiulyti Kongresui įstatymą, kuris leistų Amerikai suorganizuoti taip vadinamus "svetimų legionus", arba kitataučių legionus. Juos sudarytų viso pasaulio jauni vyrukai, kurie norėtų tarnauti Amerikos kariuomenėje ir ginti Ameriką. Po penkių, ar kiek metų tarnybos, tokie legionieriai gautų Amerikos pilietybės popierus. Senatoriai mano, kad atsirastų pasaulyje kokie du milijonai jaunų vyrų iš visokių tautų kurie norėtų stoti į Amerikos legionus.

Amerika Nesutaria Su Pasauliu

Amerikos Kongresas ir Senatas, taip pat ir Prezidentas Trumanas nedviprasmiškai pareiškė savo norą, kad United Nations organizacija viešai pavadintų raudoną Kiniją "agresoriu" (puoliku, taikos ardytoju). Tačiau, Anglija, Kanada, net Prancuzija, o ypatingai Indija ir kiti Azijos kraštai (arabų) nenori to daryti, nes mano, kad su raudonais kiniečiais bus galima kaip nors taikiai susitarti.

ŠAIPUVA

Viename Maskvos "Pravdos" puslapyje jugoslavų šito suskaitė Stalino vardas buvęs paminėtas 101 kartą. Viename "Laisvės" numeryje iš Amerikos deportuojamas Andrusis buvo paminėtas tik tris syk. Matyti, dar toli Andrusiui iki Stalino!

"Dirvoje" baimijamasi, kad į Amerikos universitetus patekė mūsų studentai štautės. O tie studentai baimijasi,—kad diplomų negaus. Studentas be diplomo lygus lietuviui be tėvynės. Abiem sunku!

Tarybų Lietuvoje lova, matyti, tokia brangenybė, kad tulo Karolio Požėlo lova tapo išstatyta muziejuje.

"Sandara" taip Pasaulio Lietuvių Bendruomenės bi-jo kaip velnias kryžiaus.

Rašytojas Vyt. Alantas, savo "Laiškų lietuviui milijonieriui" patvirtino keno tai pasakymą, kad tremtiniai rašytojai operuoja prin

cipu: "Nors tu ir kiaulė, bet išrašyk mums čekutį už penkius tukstančius".

"Nemuno" žurnale prof. Krėvė - Mickevičius taip atsiminė savo elgesį iš laikų, kada Dekanozovas su savo dešimčia nosių grobė Lietuvą, kad kritikai atsiminimus pavadino "sovietiniais". Matyti, "Dangaus ir žemės sunaus" autorius savo ilčių negali paslėpti,—bezboznikas ir gan!

Jei taip ir toliau eis, taip tarp laikraščių "Saulės" ir "Tėvynės" jokio skirtumo nebus, tik "sz" ir "cz" vartojimas.

Teko klausyti koncerto, kur rengėjai vykusiai priminė senstančioms, bet dar neištekėjusioms mergelėms, ko jų tėvai geidžia, nes programoje pagrečiui sustatė šias dainas: Liepė tėvelis, Oi, greičiau, greičiau!

Prof. Šaipa

Prez. Trumaną Apdovanojo Woodrow Wilson

NARSUS AMERIKOS ŽMONIŲ PASIRIŽIMAS PRIEŠ KOMUNISTŲ AGRESIJĄ PAGIRTINAS

Washington, D. C.

Baltuose Rumuose, sausio 10d., 1951 m. Prezidentas Trumanas buvo apdovanotas Woodrow Wilson Award už buvusio prezidento Wilsono idealų įamžinimą.

Šis Woodrow Wilson Foundation pripažinimas, yra pirmą sykį duotas Amerikos prezidentui.

Woodrow Wilson Foundation buvo įsteigta jo atminčiai, priminti jo pasitarnavimą žmonių laisvei, ir yra pasiaukavęs prisidėti prie laisvo pasaulio steigimo.

Prezidentas Trumanas buvo apdovanotas už Woodrow Wilsono idealų įamžinimą savo administracijoje. Trumano doktrina, Maršallo Planas, Atlanto Paktas, ir istorinis pasirižimas birželio 25 d. 1950 m. pasipriešinti komunistų agresijai Korėjoje, yra labai svarbūs įvykiai Prezidento Trumano tarptautinėje politikoj.

Eleanor Wilson McAdoo, Wilsono duktė, stovėjo prie prezidento Trumano šalies, kada jam buvo įteikta bronzinis medalis ant kurio yra simbolinės figūros, kurios atvaizduoja išmintį, gailėstingumą ir teisingumą su sekamu užrašu:

"Del Harry S. Trumano, kuris per savo uoląjį paramą suteiktą Jungt. Tautoms, ir jo narsų sprendimą pasipriešinti komunistų agresijai, bandė

sustiprinti Jung. Tautas apgiminiu demokratijos prieš agresiją."

Prez. Trumanas buvo giliai susijaudinęs priimdamas medalių, ir tarė:

"Nors aš priimu šį pažymėjimą, aš tai darau ne savo vardu, bet Jung. Valstybių žmonių vardu. Tai yra jų nuopelnas. Jie padarė sprendimą, kad nors taika yra mums brangi, laisvė ir teisybė brangesnė."

Prez. Trumanas sakė, kad Wilsonas buvo vienas iš žymiausių mūsų tautos prezidentų, ir kad jo pasodintos laisvės sėklos, pasodintos Tautų Lygoje, jau parodo vaisių.

"Šiandien, Amerikos žmonės pripažįsta Wilsono skelbtas teisybes" sakė prez. Trumanas, ir remdami Jungt. Tautas mūsų tauta ima pirmenybę mobilizuoti laisvų žmonių stiprumą prieš tironijos ir despotizmo jėgas."

VOKIETIJOS DARBININKAI LAIMI

Grasindami streiku, Vakarų Vokietijos 750,000 plienų ir anglių darbininkų Ruro krašte laimėjo teisę pusiau su savininkais tvarkyti savo pramonės biznio reikalus. Vokiečiai šitą teisę vadina "mitbestimmungrecht". Tai žingsnis į socializmą.

Is This You? ... Or Someone You Know?

There was a young character Jerry Who skimpy-breakfasted in too much hurry
So by ten he was pooped He had mid-morning droops
And the future for Jerry was dreary

But that was before Jerry met Mary Now, on breakfast he'll tarry The promotions came fast for young Jerry
Over stacks of wheat cakes In log cabin syrup lakes

PAGERBS NAUJĄ TEISININKĄ

Teisininko Zenono J. (Balčiūno) Balcom draugai ruošiasi jį pagerbti su bankietu, kurs įvyks Lietuvių Piliečių Klubo salėje, vasario 25, 1951 m. 6-tą val. vak.

Advokatas Balcom dabar praktikuoja teises, State Mutual patalpose, 340 Main gatvės, Worcester, Mass. Ponas Z. Balcom yra šv. Kryžiaus kolegijos alumnus. Jisai yra Antrojo Pasaulinio Karo veteranas ir laike savo tarnystės buvo Syracuse universiteto mokytojas. Užbaigęs karinę tarnybą, jisai mokinosi teisių Northeastern universitete

ir baigė savo studijas tenais ir laimingai išlaikė kvotimus 1949 metais. Teisininkas Balcom veikia veteranų organizacijose ir tarp lietuvių. Jisai priklauso prie šv. Kazimiero parapijos.

Pirmininkai Jonas Kerbelis ir Arthur Yeshinkas ruošia įdomią programą, iš bankieto, prakalbų ir muzikos. Manoma, kad parengimas bus skaitlingas ir visi lietuviai prašomi prisidėti prie šio jaunuolio pagerbimo. Vasario 9, Liet. Uk. Klube, 8:30 val. bus susirinkimas kad aptart apie pagerbimo suruošimą.

IŠKLAUSYMAS MIESTO ROTUŠEJE

Militariškų Reikalų ir Veteranų komisija laikė išklausymą Miesto Tarybos Kambary Miesto Rotušėje, penktadienį, vasario 2, 1951, 7:30 val. vakare, kas link Juozo Grigaičio ir kitų prašymo. Buvo svarstyta tas prašymas del pavadinimo Ward ir Vernon gatvių

kampą pagerbimui korp. Jono J. Kamendulio, kurs paaukoko gyvybę tarnaudamas Suv. Valstijų armijoje su 4-ta ginkluota Divizija, Saint Lorient Prancuzijoje, rugpjūčio 7, 1944. Visiems kuriems rūpėjo šis prašymas buvo kviečiami dalyvauti išklausyme.

WORCESTERIO BIZNIERIŲ SUSIRINKIMAS

Worcesterio Lietuvių Biznierių ir Profesionalų Draugijos susirinkimas įvyko sausio 25-tą, kaip 8-tą val. vak., Worcester Brewing Kompanijos svetainėje, 60 Ellsworth St. Susirinkimas buvo linksmas ir draugiškas ir Worcesterio biznierių skaitlingai atsilankė. Buvo skanių užkandžių ir geros muzikos. Per susirinkimą įvyko balsavimai 1951 metų valdybos. Sekanti biznierių buvo išrinkti:

Firm.—Vytautas Skrinška
Vice-firm.—Juozas Čunis
Sekret.—Geraldine Tagman
Kasierius—Juozas Lozoraitis
DIREKTORIAI:
J. M. Nevis, Jonas Kiela,
Vin. Mitrikas, Mot. A. Cinsky,
Ant. Žugžda, Ignas Pigaga ir
Jonas Dabrilas.

Biznierių nutarė, kad visuomet duot geriausį patarnavimą ir užlaikyt geriausios rūšies

produktus del savo kostumierių, brolių lietuvių. Ir jeigu būtų produktų trukumas ir tik būtų iš sandelių po išdavimo (ration) tai Lietuviai Biznierių visuomet duotų tuos produktus savo broliams lietuviams pirma negu kitiems, ypač jeigu tie lietuviai parėmė lietuvius biznierių, kada buvo normalūs laikai. Lietuviai remkim viens kitą ir turėkim vienybę ir vienas kitam paduokim draugišką ranką be pavydo. Musų labai mažai yra palygint pagal kitas pasaulio tautas, tai kam mums vienas kitam pavydėt arba nesutikt. Bukim visi draukiški kaip senovės didvyriai. Ten kur vienybė ten stiprybė.

Biznierių irgi nutarė surengt gerą bankietą netolimoj ateity. Tikslas bankieto sustiprint vienybę ir draugiškumą lietuvių tarpe.

Vytautas Skrinška,
Biznierių Pirmininkas

Labdarybės Draugijos Parengimas

Labdaringa Draugija rengia "Penny Sale", kuris įvyks sekmadienį po piet, vasario (Feb.) 4, 1951, 4-tą val. šv. Kazimiero bažnytinėje salėje. Bus daug gražių dovanų ir užkandžių. Kadangi šiais laikais nėra labai ką veikti sekmadieniais, tai mes kviečiam visus atsilankyti į musų tą pareigimą ir sykiu laiką praleisti. Visas pelnas bus skiriamas pašalpinio skyriaus naudai.

Visi nariai ir svečiai prašom nepamiršti viršminėtos dienos ir atsilankyti.

Rengėjai

Metinis Balius

Vasario 3 d. 1951 m. SLA 57 kuopa rengia metinę vakarienę su šokiais Klubo salėje, 12 Vernon str. Pradžia 7-tą val. vakare.

Vakarienė susidės iš kalamutų, alučio ir bus kugelio. Po vakarienės bus šokiai. Šokiams gros "Harmony Bells" orkestra. Tie kurie negalės atėit į vakarienę prašome atėit į šokius. Šokiai prasidės apie 9 val. vakare. SLA 57 kuopos nariai butinai dalyvaukit, nes tai bus užgavėnių balius. Taip pat prašome ir visus remėjus atsilankyti.

Vardan komiteto,
A. Kriaučialis

WORCESTERIO ŽINIOS

STREIKAS

Reed and Prince Mfg. dirbtuvėje kur dirba keletas lietuvių, jau ketvirta savaitė eina streikas, kurio ne visi darbininkai nori. Ketvirtadienio vakare 30 vyrų apdaužė du automobilius ir du darbininkus kurie buvo su fabriko išdininko sunumties fabriku.

MOTINA PAŽINO SUNŲ

Vietiniame dienraštyje buvo įdėta fotografija nelaisvėn patekusių amerikonių Korėjoje. Viena Millbury gatvėje gyvenanti motina sakosi fotografijoje pažinusi savo 19 metų sunų, nuo kurio jau nuo lapkričio negavusi laišku.

ORAS, ORAS, ORAS

Per kelias dienas žmonės gal daugiausia kalbėjo apie labai atmainingą norą, nes šalo, snigo, lijo ir atleido—viena atmaina po kitos. Buvo paslydimų ir susižeidimų. Laikraščiai mini, tarp kitų, ir Marę Kupstienę, kuri slysdama šiek tiek susižeidė Lafayette gatvėje. Jaunas, 14 metų Stepukas Zubas, gyv. Quinsigamond Ave, tapo net ligoninėn nuvežtas, nes nulužo koją ant ledo paslydęs ties savo namais.

Artinaši kovo mėnesis, kada valdžiai reikia pasiūsti income taksų blankas. Kas anksčiau pareigą atlieka, neturi rūpeščių.

JAU LAIKAS PASIRUPINTI MOKESČIAIS

Norėta pakelti mokesčiai galionui gazolino po pusantro cento, bet Mass. valstybės House gubernatoriaus pasiūlymą atmetė. Taigi, kolkas, gazolinas nepabrangs.

AUTOMOBILIŲ SAVININKAI PRADŽIUGO

Frances Zuromskaitė buvo išrinkta vice-prezidentė Beal High School mokyklos, Sherwsbury iškalbumo draugijėlės.

LIETUVAITĖ KOMITETE

Paieško Elena Markunas, kilusi iš Panevėžio miesto. Svarbiais reikalais prašau atsilipti šuo adresu: Elena Markunas, 98 Dorchester St., Worcester, Mass. (Girdėjau, kad kun. Al. Sušinskas apsigyveno Pittsburghe, Pa).

Paieškau Kun. Alfonsą Sušinską

Paieško Elena Markunas, kilusi iš Panevėžio miesto. Svarbiais reikalais prašau atsilipti šuo adresu: Elena Markunas, 98 Dorchester St., Worcester, Mass. (Girdėjau, kad kun. Al. Sušinskas apsigyveno Pittsburghe, Pa).

RADIO ŽINIOS

Lietuvių Radio Korp. radio programą, sekmad. vasario 4, per stotį WBMS, 1090 kil. (netoli WBZ stoties) 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekantis:

- 1—Muzika.
- 2—Dainininkės Valerija Barmus ir Gražina Čaplkaitė.
- 3—Magdūtės pasaka.

Po programos prašome parašyt laiškelį ar atvirutę į stotį WBMS, Lithuanian Program 35 Court St., Boston, Mass., pranešdami kokias orkestras, dainininkus ir dainininkes norit išgirst, o biznio reikalais rašykite ofiso adresu: 502 E. Broadway., So. Boston 27, Mass. S. Minkus, Garsintojas

Rengiamas Didelis "Penny Sale"

Rengia Liet. Birutės Pašelpinė Draugija "Penny Sale" šeštadienį, vasario 17 dieną, 1951 m., 7-tą valandą vak. Bus labai daug gerų išlaimėjimų ir bus duota kiek pavaišinimų, taigi atsilankykite kuo skaitlingiausia. Mes užtikriname, kad busite visi užganėdinti. Rengimo komisija

Paieškojimas

Paieškau sau, "housekeeper", geriau būtų tremtinė, kuri galėtų padėti šeiminkauti. Salygos geros, butas ir maistas gaunamas čia pat. Darbo laikas nenusitaytas.

TAUTKUS, 61 Vernon St. Worcester, Mass.

Ieško Buto

Penkių, keturių ar šešių kambarių tenementą del dviejų vidurinio amžiaus žmonių. Malonėkite apie 5-tą val. pašaukt telefonu:—Tel. 2-7919.

Isteigtas Tremtinių Informacijos Biuras

Worcesterio Tremtinių Komitetas savo š.m. sausio mėn. 7 d. posėdyje nutarė isticgti tremtinių informacijos biurą. Visi tremtiniai ir tremtiniamis prijauciantieji asmenys maloniai prašomi praneškite šiam biurui žinias apie darbovietes, kur galima gauti darbus, apie laisvą butą, kambarius, geromis salygomis parduodamus baldus ir kt.

Šių dalykų pageidaujantieji tremtiniai mielai bus painformuojami. Informacijos neapmokamos.

Biuro vieta: 172 Marison str., II-tro auk., Telef. 6-1954. Biuro budėjimo laikas: trečiadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 12 val. iki 2 val. po pietų.

Informacijos biuras jau veikia ir yra užregistruota keletas butų ir darboviečių.

Tremtiniai: Jonas Tamulevičius, Benediktas Grigalūnas ir A. Slemas prašomi skubiai atvykti į informacijos biurą arba paskambinti telefonu, yra reikalų.

Tremtinių Bendruomenės Komitetas

18-TAS KUDIKIS, VYRAS PABĖGO PITTSBURGH.—Mrs. Irma Griser pagimdė aštuoniliktą iš eilės kudikį. Jos vyras Arthūras jau savaitė laiko kaip pabėgo iš namų.

JACOBS FUR STYLIST

sutaupykite nuo \$50. iki \$75.00

Išpardavimas dabar eina Išparduodam Speciales Grupes Dirbtuvės Atnaujintus Paltus Atliktus Paltus \$25.00 ir virš!

5 Green gat. - Tel. 6-0607 JACK FREELANDER Worcester, Mass.

PAIEŠKAU:

Juoza Vosylių, seną Amerikos gyventoją, kilęs iš Starkų kaimo Vilkaiviškio apskr. rodos gyveno Chicagoj. Malonėkite jis pats arba jo šeimos nariai atsilipti: —Pranas Stankevičius, 4½ Sigel gatvės, Worcester, Mass.

PAIEŠKOMAS

JURGIS PABIRŽIS, kilęs iš Rumšiškų miestelio, Kauno apskrities. Ar Brazilijoje ar Argentinoj. Iš Lietuvos išvykęs 1930 met.

Paieško Jonas Bapkauskas, kilęs iš Rumšiškų miestelio—dabar gyvenas 19 Columbia st., Worcester, Mass.

WALTER KOLISHIS & SON CO.
DAŽYMAS - TAIŠYMAS
MEDŽIO APDIRBIMAS
IS VIDAUS IR IS ORO
46 COLUMBIA STREET - WORCESTER, MASS.
Telephone 5-0612

MATYKITE GERIAU SU TINKAMAIŠ AKINIAIS IS
EYEGLASS SHOP
10 Millbury Gatvės (Prie Kelley Alkastos)
Receptai Išplūdomi
VAL. J. WADOWSKI, Optikas
25 Metų Patyrimo—Patenkinimas Gvarantuotas

Pilietybės Reikalų Naujas Balius

—BOSTON, MASS. Senatorius Henry Cabot Lodge, Jr., inėšė bilių į Kongresą, kad svetimšalės motinos ir tėvai, kurių sunys žuvo karo metu, tarnaudami JAV kariuomenėje, gautų pilietybę be salygos angliškai kalbėti, skaityti ir rašyti, o taip pat ir pasirašyt.

ARE YOU A GRAD? Save this AD!

Tel. Dial 3-8051
9:30 to 8:00 P.M.
Akiniai Daromi ir Taisomi

\$79.50 - \$84.50 - \$89.50 (Ekstra už taksas)

Graduate NOW to the WORLD'S FASTEST PORTABLE!

Show this advertisement to Mom and Dad. Tell them the All-New SMITH-CORONA is one of the finest presents a graduate can receive. Then come in for an exciting demonstration!

The all-new Smith-Corona Now on sale at Amerikos Lietuvis 14 VERNON ST. Worcester, Mass.

HEAD NOISE MISERY?
Try this simple home treatment. Many people have written us that it brought them blessed relief from the miseries of Hard of Hearing and Head Noises due to catarrh of the head. Many were past 70! For proof of these amazing results, write us today. Nothing to wear. Treatment used right in your own home—easy and simple.
SEND NOW FOR PROOF AND 30 DAY TRIAL OFFER
THE ELMO COMPANY DEPT. No. 979 DAVENPORT, IOWA

filene's
ŠEŠTADIENIS—PASKUTINĖ DIENA...
IŠPARDAVIMAS SURAŠYTŲ PREKIŲ (Stock Taking Clearance Sale)
kainos sumažintos vėl del galutino pardavimo
1/2 ant daug suskaitytų prekių per visą krautuvę
Nuolaida ir daugiau